STRATEGIE DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI COSBUC

CUPRINS:

I.INTRODUCERE..... 2

II. CONTEXTUL EUROPEAN..... 3

III. PREZENTARE GENERALA..... 47

IV. STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILA..... 53

I.INTRODUCERE

Dezvoltarea durabila are ca si obiectiv principal satisfacerea necesitatilor cetatenilor comunei si solutionarea diferitelor probleme cu efect asupra acestora. Acest termen a intrat in atentia mondiala la in anul 1992 in cadrul ***Summitului Mondial de la Rio de Janeiro*** unde a fost elaborata si adoptata ***Agenda Locala 21***, un document care urmareste dezvoltarea unui echilibiu intre cresterea economica, protectia mediului si echitatea sociala. Prin intermediul ***Agendei Locale 21,*** autoritatile locale au primit un rol crucial in ceea ce priveste dezvoltarea durabila, avand urmatoarele atribuiri:

- reprezinta atat localitatea cat si comunitatea
- initiaza sau administreaza diferite servicii cu efect asupra calitatii vietii locuitorilor
- administreaza patrimoniul natural si cultural prezent pe teritoriul aflat in subordine
- incheie parteneriate benefice pentru localitate si comunitate

Avand la baza documentul mai sus mentionat, in anul 2000 la Hanovra in cadrul ***Conferintei Europene a Ministerelor Responsabile pentru Planificare Regionala***, au fost adoptate politicile de dezvoltare spatiala ce inglobeaza cele ***9 principii ale dezvoltarii strategice durabile***:

- alocarea resurselor necesare desfasurarii masurilor propuse
- implicarea administratiei locale si a comunitatii
- orientarea actiunilor de management catre piata
- cunoasterea detaliata a teritoriului administrat si a contextului general, economic, politic si social
- orientarea masurilor catre posibilitatile rentabile de specializare si oportunitatile din mediul inconjurator

Necesitatea unei strategii de dezvoltare locala este confirmata de obligativitatea detinerii unei astfel de document in vederea accesarii fondurilor europene pentru perioada 2014-2020. Toate masurile vizate de catre

administratia publica locala a Comunei Cosbuc care se vor finantate prin intermediul fondurilor europene disponibile trebuie enumerate in cadrul acestui document.

In elaborarea strategiei de dezvoltare a Comunei Cosbuc au fost luati in calcul diferite variabile dupa cum urmeaza;

- localizarea si amenajarea teritoriului
- date despre populatie
- date economice
- infrastructura
- mediul inconjurator
- date despre serviciile oferite si distributia lor

Totodata contributia comunitatii, a angajatilor din institutiile publice locale, diferitelor institutii precum si agentilor economici prin intermediul sondajelor si dezbaterilor publice prin intermediul carora s-a dat dovada de un simt crescut al democratiei din partea comunitatii, trebuie mentionate.

In ceea ce priveste metodologia utilizata, acest document a fost dezvoltata pe baza urmatoarelor instrumente si proceduri de lucru:

- analiza de date statistice focusate pe Comuna Cosbuc
- analiza SWOT
- analiza si interpretare de studii, cercetari, strategii, norme locale, judetene, nationale si europene

II. CONTEXTUL EUROPEAN

Recesiunea economica care a afectat o mare parte dintre tari, a fortat autoritatile europene sa dezvolte strategie care sa asigure o crestere economica viitoare si o redresare a societatii.

In acest sens, in martie 2010, Comisia Europeana lanseaza o noua strategie cu titlul „Europa 2020 – O strategie europeana pentru crestere inteligenta, durabila si favorabila incluziunii”. Obiectivele pe care le urmareste aceasta strategie sunt dupa cum urmeaza:

- *Cercetare si dezvoltare:* alocarea a 3% din PIB-ul Uniunii Europene pentru aceste domenii
- *Educatie:* reducerea abandonului scolar sub 10%, cresterea la peste 40% a numarului de absolventi de studii superioare in randul locuitoriului Uniunii Europene cu varsta cuprinsa intre 30-34 de ani
- *Ocuparea fortei de munca:* atingerea pragului de 75% in ceea ce priveste ocuparea fortei de munca in randul persoanelor cu varsta cuprinsa intre 20 si 64 de ani
- *Schimbari climatice si energie:* reducere emisiilor de gaze cu efect de sera cu 20% fata de nivelurile inregistrate in 1990, cresterea numarului de surse de energie regenerabila cu 20% si cresterea eficientei energetice cu 20%
- *Saracie si excluziune sociala:* reducerea numarului persoanelor care sufera sau risca sa sufere din cauza saraciei si a excluziunii sociale cu minim 20 de milioane

In ceea ce priveste prioritatile pe care aceasta le sustine, ele sunt dupa cum urmeaza:

- *Crestere inteligenta:* dezvoltarea unei economii bazate pe cunoastere si inovare
- *Crestere durabila:* promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizarii resurselor
- *Crestere favorabila incluziunii:* promovarea unei economii cu o rata ridicata a ocuparii fortei de munca, care sa asigure coeziunea sociala si teritoriala

Crestere inteligenta

Creșterea inteligentă înseamnă consolidarea cunoașterii și inovării ca elemente motrice ale viitoarei creșteri. Pentru aceasta este necesar îmbunătățirea calitatii sistemelor de învățământ, întărirea performanței în cercetare, promovarea inovarii și transferul de cunoștințe în Uniune, folosirea pe deplin a tehnologiilor informației și comunicațiilor și asigurarea transpunerii ideilor inovatoare în noi produse și servicii care să genereaze creștere, locuri de muncă de calitate și care să contribuie la abordarea provocărilor cu care se confruntă societatea europeană și mondială.

Cresterea inteligenta este necesara in vederea recuperarii decalajelor intre cresterea economica a UE si cresterea economica a celor doi mari competitori pe piata mondiala respectiv SUA si Japonia.

Aspecte de corectat in domeniul ***Inovarii***:

- nivelul mai redus al investitiilor in cercetare, dezvoltare si inovare;
- utilizarea insuficienta a tehnologiilor informatiei si comunicatiilor;
- accesul dificil la inovare in anumite sectoare ale societatii;
- ponderea mai redusa in UE a firmelor high-tech.

Aspecte de corectat in domeniul ***Educatiei***:

- un sfert dintre elevi au competente slabe de citire, unul din sapte tineri abandoneaza studiile si formarea prea devreme;
- 50% dintre tineri ating un nivel mediu de calificare, insuficient pentru cerintele noi de pe piata muncii;
- in randul populatiei cu varsta cuprinsa intre 25 si 34 de ani, doar 1 persoana din 3 are o diploma universitara, comparativ cu 40% in SUA si peste 50% in Japonia;
- conform “indicelui Shanghai” in clasamentul mondial al primelor 20 de universitati, sunt listate doar doua universitati europene

Aspecte de corectat in domeniul ***Societatii digitale***:

- „din valoarea de 2.000 miliarde € reprezentata de piata globala pentru tehnologiile informatiei si comunicatiilor, firmele europene reprezinta doar 25%;
- ramanerea Europei in urma SUA si Japoniei in ceea ce priveste internetul de mare viteza, afecteaza capacitatea acesteia de inovare in special in zonele rurale, diseminarea online a cunostintelor si distributia online de bunuri si servicii.

Crestere inteligenta se realizeaza prin dezvoltarea unei economii bazate pe cunoastere si inovare; presupune imbunatatirea prestatiei in urmatoarele domenii:

- ***cercetare si inovare***: imbunatatirea conditiilor pentru cresterea investitiilor de stat si private in vederea generarii de locuri de munca prin crearea de noi produse si servicii;
- ***educatie***: incurajarea si sustinerea procesului de invatare si formare de-a lungul vietii in vederea imbunatatirii competentelor;
- ***societatea digitala***: utilizarea tehnologiilor informatiei si comunicatiilor.

Actiunile acestei prioritati vizeaza:

- eliberarea potentialului inovator al Europei;
- ameliorarea rezultatelor in domeniul educatiei;
- valorificarea avantajelor economice si sociale ale societatii digitale

Cresterea inteligenta va fi stimulata prin trei initiative emblematice:

a. „O Uniune a inovarii”. Initiativa ofera o viziune ampla si incluziva asupra inovarii în Uniunea Europeana, plasând inovarea în centrul interventiilor si interconectând multiple domenii de politici publice (de la cercetaredezvoltare, la educatie, întreprinderi, coeziune sociala, ajutor de stat, standardizare, achizitii publice, proprietate intelectuala). Initiativa propune urmatoarele directii de actiune:

- reorientarea politicii in domeniul cercetarii, dezvoltarii si inovarii catre domenii care prezinta provocari majore pentru societate (schimbari climatice, utilizarea eficienta a energiei si a resurselor, schimbari demografice, sanatatea populatiei etc.);
- consolidarea verigilor din lantul inovarii, de la cercetarea fundamentala la comercializare
- definitivarea spatiului european de cercetare, elaborarea unei agende strategice de cercetare
- imbunatațirea conditiilor-cadru pentru a permite intreprinderilor sa inoveze, crearea unui brevet european unic si a unei instante specializate in materie de brevete;
- lansarea de parteneriate europene in domeniul inovarii intre UE si nivelurile nationale, in vederea accelerarii dezvoltarii si utilizarii
- consolidarea si dezvoltarea rolului instrumentelor UE de sustinere a inovarii (fondurile structurale, fondurile de dezvoltare rurala, programul-cadru de cercetare-dezvoltare, etc.)
- promovarea parteneriatelor in materie de cunoastere si consolidarea legaturilor intre educatie, intreprinderi, cercetare si inovare

Din multitudinea actiunilor si solutiilor pe care le recomanda initiativa emblematica, lansarea parteneriatelor europene pentru inovare se distinge prin conceptul novator propus, bazat pe crearea unei mase critice a expertizei din cercetare si inovare. Parteneriatele europene pentru inovare se vor focaliza pe abordarea marilor provocari, depasind sfera tehnologica a actualelor instrumente (cum ar fi, de exemplu, initiativele tehnologice comune), si actionând asupra întregului lant al cercetarii si inovarii. Datorita noutatii acestui tip de parteneriat, Comisia Europeana testeaza conceptul de parteneriat pentru inovare cu ajutorul unui parteneriat pilot
privind îmbatrânirea activa si în conditii bune de sanatate. Principalul obiectiv al acestui parteneriat este ca pâna în 2020 sa se adauge 2 ani la durata medie de viata în conditii bune de sanatate

b. „Tineretul in miscare”. Initiativa traseaza directiile de actiune pe care Uniunea Europeana si statele membre ar trebui sa se axeze în viitor în dezvoltarea unor sisteme de educatie si formare moderne, adaptate economiei cunoasterii si care sa asigure mobilitatea elevilor, studentilor si cadrelor

didactice. Ea este structurata pe 4 directii de actiune si 28 de actiuni, dintre care mentionam:

- consolidarea performantei si atractivitatii internationale a institutiilor de invatamant superior din Europa
- sporirea nivelului general de calitate la toate formele de educatie si formare în UE
- combinarea excelentei cu echitatea, prin promovarea mobilitatii studentilor si a celor care urmeaza un curs de formare
- imbunatatirea situatiei incadrarii in munca a tinerilor

Comisia Europeana va depune eforturi pentru:

- integrarea si consolidarea programelor UE de mobilitate, cele destinate universitatilor, cele destinate cercetatorilor si corelarea lor cu programele nationale
- impulsionarea agendei de modernizare a invatamantului superior la nivelul programelor scolare, al guvernantei si al finantarii
- identificarea metodelor de promovare a spiritului antreprenorial prin programe de mobilitate pentru tinerii profesionisti
- promovarea recunoasterii invatarii non-formale si informale
- lansarea unui Cadru pentru incadrarea in munca a tinerilor.

c. „O agendă digitala pentru Europa” prin care se propune crearea unei piete digitale unica, bazata pe internet rapid si ultrarapid si pe aplicatii interoperabile:

- pana in 2013: acces universal la internet in banda larga
- pana in 2020: acces universal la internet mult mai rapid (cel putin 30Mbps)
- pana in 2020: o viteza a internetului de peste 100 Mbps in peste 50% din locuintele din Europa.”

Comisia Europeana va depune eforturi pentru:

- asigurarea accesului la internet de mare
- crearea pietei unice digitale
- dezvoltarea societatii digitale sustenabile

- consolidarea masurilor în domeniul securitatii si al încrederii în tehnologie
- dezvoltarea cercetarii si inovarii in domeniu
- dezvoltarea de standardelor deschise si a interoperabilitatii
- oferirea cadrului juridic stabil, pentru stimularea investitiilor in infrastructura pentru internet de mare viteza, deschisa si competitiva, precum si in serviciile conexe
- dezvoltarea unei politici eficiente in domeniu
- facilitarea utilizarii fondurilor structurale ale UE pentru realizarea acestei agende

Cresterea durabila

Cresterea durabila inseamna promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizarii resurselor, mai ecologice si mai competitive, presupune dezvoltarea de noi procese si tehnologii (inclusiv cele ecologice) care:

- sa accelereze dezvoltarea de retele inteligente, ce folosesc TIC;
- sa exploateze retelele de la scara UE;
- sa consolideze avantajul competitiv al mediului european de afaceri;
- sa constientizeze consumatorii in ceea ce priveste meritele utilizarii eficiente a resurselor;
- sa scada emisia de dioxid de carbon;
- sa previna degradarea mediului, pierderea biodiversitatii, utilizarea nedurabila a resurselor.

Cresterea durabila va sta la baza coeziunii economice, sociale si teritoriale prin derularea de actiuni in urmatoarele domenii:

- *competitivitate:* mentinerea avantajului fata de SUA si China, pe piata tehnologiilor ecologice;, eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor, productivitate crescuta pentru contracararea presiunii tot mai mari de pe pietele de export si pentru un numar tot mai mare de materii prime;
- *combaterea schimbarilor climatice*: reducerea emisiilor de dioxid de carbon mult mai rapid in decada care urmeaza, exploatarea completa a potentialului noilor tehnologii, precum posibilitatile de captare si stocare a dioxidului de carbon, care vor genera reducerea emisiilor, realizarea de economii si crestere economica, consolidarea capacitatii de rezistenta a

economiilor UE in fata riscurilor climatice, precum si capacitatea de prevenire a dezastrelor si de reactie la acestea

- *energie curata si eficienta:* scaderea importurilor UE de petrol si gaze cu 60 de miliarde € pana in 2020; cresterea PIB-ul cu 0,6%-0,8% si crearea a peste 600 000 locuri de munca prin utilizarea energiei regenerabile in 20% din energia folosita in UE; crearea a peste 400000 locuri de munca prin atingerea obiectivului de 20% privind eficienta energetica

Cresterea durabila va fi stimulata prin doua initiative:

- **„O Europa eficienta din punctul de vedere al utilizarii resurselor"**

Acesta initiativa emblematica propune un cadru integrat de actiune pentru domeniile:schimbari climatice, energie, transport, industrie, materii prime, agricultura, pescuit, biodiversitate si dezvoltare regional, popunand urmatoarele directii de actiune:

  - sprijinirea tranzitiei catre o economie eficienta in ceea ce priveste utilizarea resurselor si cu emisii reduse de dioxid de carbon
  - decuplarea cresterii economice de utilizarea resurselor, de consumul de energie
  - reducerea emisiilor de CO2
  - cresterea competitivitatii si promovarea securitatii energetice

  Obiectivul acestei initiative îl constituie asigurarea unui echilibru între toate politicile europene cu impact asupra eficientei resurselor si stabilirea unui acord privind viziunea pe termen lung în aceasta privinta.

Comisia Europeana va depune eforturi pentru:

  - mobilizarea instrumentelor financiare ale UE precum fondurile pentru dezvoltare rurala, fondurile structurale, si altele in cadrul unei strategii solide de finantare (UE, publica nationala, privata)
  - consolidarea cadrului de utilizare a instrumentelor de piata precum certificate de emisii, incurajarea utilizarii extinse a achizitiilor publice ecologice, etc
  - prezentarea de propuneri pentru modernizarea si decarbonizarea sectorului transporturilor
  - implementarea de proiecte strategice in vederea eliminarii blocajelor in sectiunile transfrontaliere si nodurile intermodale (orase, porturi, platforme logistice);

- finalizarea pietei interne a energiei, derularea actiunilor din cadrul planului privind tehnologiile energetice strategice (SET);
- promovarea proiectelor de infrastructura de importanta strategica pentru UE in zona baltica, in Balcani, in regiunea mediteraneeana si în Eurasia;
- adoptarea si implementarea unui Plan de actiune privind eficienta energetica, promovarea unui program in domeniul utilizarii eficiente a resurselor (sprijinind IMM-urile si gospodariile) prin utilizarea fondurilor structurale si a altor tipuri de fonduri;
- stabilirea viziunii privind modificarile structurale si tehnologice necesare pentru a face tranzitia catre o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon, eficienta din punctul de vedere al utilizarii resurselor si rezistenta la schimbarile climatice pana in 2050."

- **„O politica industriala adaptata erei globalizarii"**

Aceasta initiavia emblematica contribuie la cresterea durabila si are ca obiectiv sustinerea si consolidarea unei baze industriale puternice, diversificate, competitive si eficiente din punct de vedere energetic si al utilizarii resurselor, si presupune:

- colaborea stransa intre CE si intreprinderi, sindicate, mediul academic, ONG-uri, organizatii de consumatori;
- elaborarea unui cadru pentru o politica industriala moderna, care sa sprijine spiritual antreprenorial, sa ghideze si sa ajute industria;
- promovarea competitivitatii sectorului industriei primare, al productiei si al serviciilor din Europa.

Comisia Europeana va depune eforturi pentru:

- puternica, competitiva, diversificata in Europa, sa sprijine tranzitia sectoarelor de productie catre o utilizare mai eficienta a energiei si a resurselor;
- dezvoltarea abordarii orizontale a politicii industriale, care sa combine diverse instrumente de politica precum reglementarea „inteligenta", modernizarea achizitiilor publice, normele in materie de concurenta, stabilirea de standarde;
- imbunatatirea mediului de afaceri, in special pentru IMM-uri, inclusiv prin reducereacosturilor de tranzactie aferente desfasurarii unei activitati economice in Europa, prin

promovarea clusterelor si prin imbunatatirea accesului convenabil la finantare;
- restructurarea sectoarelor aflate in dificultate prin orientarea lor catre activitati de viitor, inclusiv prin redistribuirea rapida a competentelor catre sectoarele si pietele cu un ritm alert de crestere;
- promovarea tehnologiilor si a metodelor de productie care reduc utilizarea resurselor naturale si sporesc investitiile in patrimoniul natural al UE;
- promovarea internationalizarii IMM-urilor;
- asigurarea faptului ca retelele de transport si de logistica permit industriei din toata Uniunea sa beneficieze de acces efectiv pe piata unica, pe piata internationala;
- dezvoltarea unei politici spatiale care sa puna la dispozitie instrumentele necesare depasirii unor provocari-cheie la nivel mondial;
- sporirea competitivitatii sectorului turismului in Europa;
- revizuirea reglementarilor in vederea sprijinirii tranzitiei sectoarelor serviciilor si productiei catre o utilizare mai eficienta a resurselor, inclusiv printr-o reciclare mai eficienta;
- reannoirea strategiei UE de promovare a responsabilitatii sociale a intreprinderilor, ca element-cheie in asigurarea increderii pe termen lung a angajatilor si a consumatorilor.

Cresterea durabila este necesara in vederea sustinerii UE pentru a prospera intr-o lume cu emisii reduse de dioxid de carbon, cu resurse limitate, pentru prevenirea degradarii mediului, pierderea biodiversitatii si utilizarea nedurabila a resurselor.

Cresterea favorabila incluziunii

Statele membre trebuie sa-si îmbunatateasca sistemele de protective sociala, de securitate sociala si pensii, precum si politicile de incluziune activa, în conditiile asigurarii sustenabilitatii financiare în scopul cresterii participarii cetatenilor în societate, economie si a extinderii oportunitatilor de angajare prin utilizarea FSE.

Cresterea favorabila incluziunii inseamna promovarea unei economii cu o rata ridicata a ocuparii fortei de munca, care sa asigure coeziunea sociala si teritoriala si care presupune:

- asigurarea autonomiei cetatenilor prin rate ridicate ale ocuparii fortei de munca
- investirea in dezvoltarea competentelor;
- combaterea saraciei;
- modernizarea pietelor muncii si a sistemelor de formare si de protectie sociala;
- consolidarea coeziunii teritoriale prin accesibilizarea beneficiilor cresterii economice in toate regiunile UE inclusiv in cele ultraperiferice;
- asigurarea accesului si oportunitatilor pentru toti cetatenii pe tot parcursul vietii;
- cresterea participarii fortei de munca prin asigurarea de politici de promovare a egalitatii de sanse intre femei si barbati.

Se va actiona in vederea rezolvarii problemelor din urmatoarele domenii:

- *ocuparea fortei de munca:*
- schimbarile demografice au generat scaderea numarului de persoane active;
- in UE, doar doua treimi din populatia activa are loc de munca, in comparatie cu peste 70% in SUA si in Japonia;
- rata ocuparii fortei de munca este scazuta in special in randul femeilor si al lucratorilor in varsta;
- rata a somajului de peste 21% in randul tinerilor;
- risc ridicat de pierdere a terenului pe piata muncii a persoanelor neintegrate in campul muncii sau care au legaturi slabe cu acesta.
- *competentele:*
- aproximativ 80 de milioane de persoane au competente reduse sau de baza;
- oportunitatile oferite prin invatarea de-a lungul vietii, apartin in special persoanelor mai instruite;
- pana in 2020, 16 milioane de locuri de munca vor necesita nivel inalt de calificare, in timp ce numarul locurilor de munca pentru care se vor cere competente reduse va scadea cu 12milioane;

- pentru mentinerea vietii active indelungate, este necesara dobandirea si dezvoltarea de noi competente pe tot parcursul vietii.
- *combaterea saraciei:*
    - 80 de milioane de persoane erau amenintate de saracie, inainte de aparitia crizei economice;
    - 19 milioane dintre acestea sunt copii;
    - 8% dintre persoanele care au un loc de munca nu castiga suficient pentru a iesi din saracie, cei mai afectati fiind somerii.
    -

Cresterea favorabila incluziunii va fi stimulata prin doua initiative:

b. „O agenda pentru noi competente si noi locuri de munca” prin care se propune:

- crearea conditiilor necesare modernizarii pietelor muncii pentru a creste nivelurile de ocupare a fortei de munca si pentru a asigura sustenabilitatea modelelor sociale europene;
- promovarea autonomiei cetatenilor prin dobandirea de noi competente care vor permite fortei de munca actuale si viitoare, adaptarea la noile conditii si la eventualele schimbari de cariera;
- reducerea somajului;
- sporirea productivitatii muncii.

Comisia Europeana va depune eforturi pentru:

- definirea si punerea in aplicare a celei de a doua etape a agendei de flexicuritate, in vederea identificarii modalitatilor de imbunatatire si gestionare a tranzitiilor economice, de combatere a somajului, de crestere a ratelor de activitate;
- adaptarea cadrului legislativ, in conformitate cu principiile reglementarii „inteligente”, la evolutia modelelor de organizare a muncii, la noile riscuri la adresa sanatatii si securitatii muncii;
- facilitarea si promovarea mobilitatii lucratorilor in interiorul UE si asigurarea unei corespondente mai bune intre cererea si oferta de

locuri de munca, prin intermediul sprijin financiar acordat din fondurile structurale, in special din Fondul social european (FSE);
- consolidarea capacitatii partenerilor sociali, valorificarea potentialului de solutionare a problemelor oferit de dialogul social la toate nivelurile (la nivelul UE, la nivel national/regional, la nivel sectorial si la nivelul intreprinderilor);
- impulsionarea cadrului strategic de cooperare in materie de educatie si formare in care sa fie implicate toate partile interesate;
- asigurarea dobandirii competentelor necesare in vederea continuarii studiilor si a integrarii pe piata muncii, precum si a recunoasterii acestora pe tot parcursul educatiei generale, profesionale, superioare si din viata adulta.

c. „O platforma europeana de combatere a saraciei” prin care se propune:

- asigurarea coeziunii economice, sociala, teritoriale, ca o continuare a anului in curs, care reprezinta “Anul european de lupta impotriva saraciei si excluziunii sociale”;
- sensibilizarea opiniei publice pentru recunoasterea drepturilor fundamentale ale persoanelor care se confrunta cu saracia si excluziunea sociala.

Comisia Europeana va depune eforturi pentru:

- elaborarea unei platforme de cooperare, de schimb de bune practici, in vederea incurajarii actorilor din sectorul public si privat de a reduce excluziunea sociala prin actiuni concrete, inclusiv prin acordarea finantari din fondurile structurale, in special din FSE;
- elaborarea si implementarea de programe care vizeaza promovarea inovarii sociale in randul grupurilor celor mai vulnerabile, dezvoltarea unei noi agende pentru integrarea migrantilor;
- evaluarea caracterului adecvat si a sustenabilitatii sistemelor de protectie sociala si de pensii si identificarea modalitatilor de imbunatatire a accesului la sistemele de sanatate

Guvernanta economica

Criza economica a evidentiat deficiente structurale in economia Europei, a anulat progrese precedente, a identificat evidente probleme fundamentale si solutii neviabile pe termen lung, a demonstrat interdependenta economiilor europene, a subliniat necesitatea coordonarii politicilor economice la nivelul UE in vederea rezolvarii de probleme, promovarii cresterii economice si crearii de locuri de munca.

Pentru a aduce schimbarea dorită, strategia Europa 2020 trebuie să fie mai bine direcționată, să își stabilească obiective clare și criterii de referință transparente pentru evaluarea progreselor înregistrate. Este astfel nevoie de un cadru de guvernanță puternic, care să utilizeze instrumentele de care dispune pentru a asigura o punere în aplicare în timp util și în mod eficace.

Cei trei piloni ai noii guvernante economice:

1. Consolidarea agendei economice printr-o supraveghere mai atenta din partea UE si include:

- prioritatile politice si obiectivele stabilite in cadrul Strategiei Europa 2020;
- angajamentele suplimentare pe care si le-au asumat statele membre participante la Pactul euro plus;
- consolidarea supravegherii de catre UE a politicilor economice si fiscale, ca parte a Pactului de stabilitate si crestere, dar si prin intermediul noilor instrumente menite sa stopeze dezechilibrele macroeconomice;
- adoptarea unei noi metode de lucru numita „semestrul european" care permite discutarea prioritatilor economice si bugetare in aceeasi perioada a fiecarui an.

2. Asigurarea stabilitatii zonei euro si include:

- mecanisme temporare de sprijin pentru statele membre, ca reactie a UE la criza datoriei suverane;
- inlocuirea lor in 2013 de un mecanism permanent, respectiv Mecanismul european de stabilitate (MES)
- aplicarea unor programe de reforma si consolidare fiscala, elaborate in stransa colaborare cu FMI

3. Redresarea sectorului financiar

Aspecte esentiale ale noii guvernante economice a UE

- **Semestrul European.** Acesta reprezinta primele 6 luni ale fiecarui an, perioada in care are loc coordonarea politicilor bugetare, macroeconomice si structurale ale statelor membre in baza careia se tine cont de recomandarile UE in luarea deciziilor cu privire la bugetul national si la alte aspecte de interes economic.
- **Pactul de stabilitate si crestere.** Consta intr-un set de reguli care incurajeaza statele membre sa mentina viabilitatea finantelor publice.

Componente:

1. Componenta preventiva consta in transmiterea de catre statele membre, a programul anual de stabilitate (tarile din zona euro) sau de convergenta (celelalte state membre), impreuna cu programul national de reforma, program care prezinta modul in care statul membru intentioneaza sa asigure si sa mentina viabilitatea finatelor publice pe termen mediu. Ulterior, Comisia poate oferi recomandari politice (in iunie, in cadrul semestrului european) sau, daca este necesar, poate inainta o propunere Consiliului pentru ca acesta sa transmita un avertisment in cazul unui deficit excesiv.

2. Componenta corectiva reglementeaza procedura in caz de deficit excesiv (PDE). In baza PDE, daca deficitul bugetar al unui stat membru depaseste limita de 3% (conform Tratatului), Consiliul va transmite recomandari privind redresarea situatiei. Nerespectarea acestor recomandari poate duce la impunerea de sanctiuni pentru statele din zona euro.”

Pactul de stabilitate si crestere este in curs de consolidare, prin introducerea unor modificari menite:

- sa permita componentei corective a Pactului sa ia mai bine in considerare interactiunea dintre datorie si deficit, mai ales in tarile puternic indatorate (unde datoria publica depaseste 60% din PIB);
- sa accelereze procedura in caz de deficit excesiv si sa faca impunerea sanctiunilor semiautomata - in acest sens, in cadrul Consiliului va fi nevoie de o majoritate calificata, nu atat pentru a aproba, cat mai ales pentru a respinge o propunere de sanctionare inaintata de Comisie;
- sa amelioreze cadrele bugetare nationale, abordand aspectele contabile si statistice, precum si practicile in materie de previziuni

Corectarea dezechilibrelor macroeconomice Consta intr-un mecanism de supraveghere care identifica si corecteaza dezechilibrele macroeconomice, inca din faza incipienta. Alegerile economice divergente facute in ultimul deceniu de catre statele membre, au accentuat diferentele in materie de competitivitate generand dezechilibre macroeconomice la nivelul UE. Economiile statelor membre vor fi monitorizate in vederea depistarii dezechilibrelor macroeconomice, in cazul in care vor fi inregistrate depasiri ale „nivelurile de alerta”, Comisia urmand sa faca recomandari in urma rezulatelor analizelor aprofundate.

Pactul euro plus. Acesta consta intr-un program suplimentar de reforme, care constituie o reflectie a interdependentei dintre ele. Printre cele alte sase tari, care nu fac parte din zona euro, dar care au decis sa adere la acest pact, se numara si Romania. Cele patru domenii vizate de *Pactul euro plus* sunt competitivitate, ocuparea fortei de munca, viabilitatea finantelor publice si consolidarea stabilitatii financiare. Pactul a fost aprobat de liderii UE in martie 2011. Cele 23 de tari semnatare se angajeaza sa implementeze reformele in detaliu. Cele patru state membre care nu au semnat pactul sunt libere sa faca acest lucru oricand doresc. Angajamentele asumate in virtutea pactului se integreaza in noul cadrul de guvernanta economica si sunt incluse in programele nationale de reforma ale statelor membre.

Remedierea sectorului financiar. In vederea prevenirii aparitiei problemelor si asigurarii ca actorii din sectorul financiar sunt supusi unor monitorizari stricte, UE a elaborat reglementari si a creat agentii specifice, intreprinzandu-se si alte actiuni, cu scopul de garantare pentru bancile europene a existentei de

suficiente rezerve de capital, necesare pentru a face fata socurilor din sistem, astfel sistemul bancar pastrandu-si functionalitatea in domeniul oferirii de credite intreprinderilor si persoanelor fizice.

La nivel national, toate statele membre al Uniunii Europene vor trebui:

- sa dezvolte instrumente de piata, precum stimulente fiscale si achizitii publice menite sa adapteze metodele de productie si de consum
- sa dezvolte infrastructuri energetice si de transport inteligente, modernizate si complet interconectate, sa utilizeze pe deplin TIC
- sa elimine treptat subventiile daunatoare mediului
- sa asigure implementarea coordonata a proiectelor de infrastructura, in cadrul retelei centrale a UE
- sa utilizeze reglementarea, dezvoltand standarde de performanta energetica in constructii si instrumente de piata precum impozitarea, subventiile si achizitiile publice pentru a reduce consumul de energie si de resurse; - sa utilizeze fondurile structurale pentru a investi in constructia de cladiri publice eficiente din punct de vedere energetic si intr-o reciclare mai eficienta
- sa se concentreze asupra dimensiunii urbane a transporturilor, responsabile de o mare parte din emisiile generate si din congestiile retelelor
- sa stimuleze instrumente care permit economisirea de energie si care ar putea creste eficienta in sectoarele mari consumatoare de energie, precum cele bazate pe folosirea TIC

Romania are ca si obiective pentru strategia Europa 2020 urmatoarele:

- rata de ocupare a populatiei cu varsta cuprinsa intre 20 si 64 de ani de 70%
- emisiile de gaze cu efect de sera reduse cu 20% sub nivelul din 1990
- 24% din energia produsa sa provina din surse regenerabile
- cresterea cu 19% a eficientei energetice
- rata de parasire timpurie a scolii sub 11.3%

- scaderea numarului de persoane expuse saraciei cu 580.000
- acordarea a 2% din PIB investitiilor in cercetare si dezvoltare
- cel putin 26.7% dintre tinerii cu varsta cuprinsa intre 30-34 de ani sa fie absolventi ai unei forme de invatamant tertiar

ELEMENTELE CADRULUI STRATEGIC COMUN 2014-2020

La nivel european, orientarea strategică privind utilizarea fondurilor europene este dată de Cadrul Strategic Comun (CSC), care acoperă cele cinci mari fonduri europene:

- Fondul European pentru Dezvoltare Regională,
- Fondul Social European,
- Fondul de Coeziune,
- Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală,
- Fondul European Maritim pentru Pescuit.

Comisia a propus un regulament privind dispozițiile comune pentru toate cele cinci fonduri. Propunerea prevede o coordonare mult mai strânsă a fondurilor pentru a obține:

- concentrarea resurselor asupra obiectivelor strategiei Europa 2020, prin intermediul unui set comun de obiective tematice la care fondurile vor contribui;
- simplificare prin modalități de planificare și de punere în aplicare mai coerente;
- o mai mare atenție acordată rezultatelor, prin intermediul unui cadru și a unei reserve de performanță;
- armonizarea normelor de eligibilitate și extinderea opțiunilor simplificate în materie de costuri, pentru a reduce sarcina administrativă pentru beneficiari și autoritățile de management.

CSC prezinta drept scop sporirea coerenței între angajamentele politice asumate în contextul strategiei Europa 2020 și investițiile de pe teren. El incurajeaza integrarea, definind modalitățile de colaborare între fonduri. El

constituie o sursă de orientare strategică, care trebuie tradusă de către statele membre și regiuni în programarea fondurilor aparținând CSC, în contextual necesităților, oportunităților și provocărilor lor specifice.

Astfel, din punct de vedere strategic, proiectele de regulamente prevăd faptul că fondurile CSC vor complete intervenţiile naţionale, regionale şi locale în implementarea Strategiei Uniunii pentru o creştere inteligentă, durabilă şi incluzivă (Strategia Europa 2020), luând în considerare contextul specific din fiecare stat membru.

Obiectivele tematice prevazute in Cadrul Strategic Comun (CSC)

Strategia Europa 2020 constituie cadrul politic al Uniunii Europene în actualul deceniu: cele cinci obiective principale ale acesteia definesc poziția pe care UE dorește să o atingă în 2020 și orientările integrate stabilesc orientările de politică pe termen mediu. În vederea obținerii de rezultate, a fost pusă în aplicare o guvernanță economică mai puternică. Ea traduce prioritățile tematice și obiectivele strategiei Europa 2020 într-un ciclu anual de supraveghere multilaterală axată pe rapoartele naționale și pe recomandările specifice pentru fiecare țară.

Pachetul legislativ prezentat de către Comisia Europeană în octombrie 2011, prevede consolidarea procesului de programare strategică prin concentrarea fondurilor europene pe cele 11 obiective tematice (OT), corelate cu prioritățile Strategiei Europa 2020, pentru a maximiza impactul politicii în ceea ce privește realizarea priorităților europene, respectiv:

- consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice şi inovării;
- imbunătăţirea accesului şi a utilizării şi creşterea calităţii tehnologiilor informaţiei şi comunicaţiilor;
- imbunătăţirea competitivităţii întreprinderilor mici şi mijlocii, a sectorului agricol (în cazul
- FEADR) şi a sectorului pescuitului şi acvaculturii (pentru FEMP);
- sprijinirea tranziţiei către o economie cu consum scăzut de dioxid de carbon în toate sectoarele;
- promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii şi a gestionării riscurilor;

- protecţia mediului şi promovarea utilizării eficiente a resurselor;
- promovarea sistemelor de transport durabile şi eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor reţelelor majore;
- promovarea ocupării forţei de muncă şi sprijinirea mobilităţii forţei de muncă;
- promovarea incluziunii sociale şi combaterea sărăciei;
- investiţiile în educaţie, competenţe şi învăţare pe tot parcursul vieţii;
- consolidarea capacităţii instituţionale şi o administraţie publică eficientă

Obiectivele tematice sunt transpuse în priorităţi de investiţii specifice pentru fiecare fond în parte.

Politica de coeziune a UE 2014-2020

Politica de coeziune –are ca obiectiv reducerea diferenţei dintre nivelurile de dezvoltare ale diferitelor regiuni şi state membre, pentru a consolida coeziunea economică şi socială. Acesta esteunul dintre pilonii construcției europene împreună cu piața unică și uniunea monetară – esteunica politică a Uniunii Europene care se referă explicit la inegalitățile sociale. În acest mod, politica implică un transfer de resurse între statele membre, prin intermediul bugetului U.E., în scopul sprijinirii creșterii economice și a dezvoltării durabile prin investiții în oameni și în mediul înconjurător.
Politica de coeziune este o expresie importantă a solidarității cu regiunile cele mai sărace și mai slab dezvoltate ale UE, dar înseamnă mai mult decât atât. Unul dintre cele mai importante succese înregistrate de UE a fost capacitatea sa de a crește nivelul de trai pentru toți cetățenii săi.

Acest lucru nu este realizat doar prin ajutarea statelor membre și a regiunilor mai sărace să se dezvolte și să evolueze, dar și prin rolul UE în integrarea pieței unice ale cărei dimensiuni oferă piețe și economii de scară tuturor regiunilor UE, bogate sau sărace, mari sau mici. Evaluarea de către Comisie a cheltuielilor anterioare a evidențiat numeroase exemple de investiții care au avut ca rezultat valoare adăugată, creștere economică și crearea de locuri de muncă, fapt care nu ar fi fost posibil fără sprijin de la bugetul UE.

Cu toate acestea, rezultatele arată, de asemenea, o anumită dispersie și lipsă de prioritizare. Într-un moment în care fondurile publice sunt limitate și în care

creșterea economică prin stimularea investițiilor este mai necesară decât oricând, Comisia a decis să aducă modificări importante politicii de coeziune.

Politica de coeziune trebuie să cuprindă obiectivele de la Lisabona si de la Goteborg si să devină un vector important al realizării acestora prin programele de dezvoltare regională si natională. Acesta este motivul pentru care Comisia Europeană a adoptat in iulie 2004 cadrul legislativ pentru reforma politicii de coeziune pentru perioada 2007 - 2013 pentru ridicarea nivelului competitivitătii si al cresterii Uniunii Europene lărgite.

Obiectivele politicii de coeziune pentru perioada de programare 2007 – 2013 au fost:

- *Convergenta* sustine dezvoltarea economică integrată la nivel regional si local si durabilă prin mobilizarea capacitătilor locale si diversificarea structurilor economice; se adresează regiunilor unde PIB/locuitor este sub 75% din media Uniunii Europene;
- *Competitivitatea* regională si ocuparea fortei de muncă se adresează statelor membre siregiunilor care nu au fost eligibile pentru obiectivul Convergentă pentru a se adaptaschimbărilor economice si sociale, globalizării si tranziTiei către o societate bazată pe cunoastere;
- *Cooperarea teritorială europeană* urmăreste dezvoltarea de activităti economice, sociale si de mediu transfrontaliere, prin intermediul strategiilor comune in favoarea dezvoltării teritoriale durabile.

Politica de coeziune rămâne o componentă esenţială a cadrului financiar multianual al UE pentru perioada 2014-2020. Astfel, la 6 octombrie 2011, Comisia Europeană a adoptat un proiect de pachet legislativ care va constitui un cadru al politicii de coeziune a UE pentru perioada 2014–2020, prin care se propune mai multe schimbări importante ale modului în care politica de coeziune este concepută şi pusă în aplicare, şi anume:

- concentrarea asupra priorităţilor Strategiei Europa 2020 de creştere inteligentă, durabilă şi favorabilă incluziunii;
- recompensarea performanţelor;
- sprijinirea programării integrate;
- accentul pus pe rezultate – monitorizarea progreselor înregistrate în ceea ce priveşte atingerea obiectivelor convenite;
- consolidarea coeziunii teritoriale si simplificarea aplicării.

Cadrul Financiar Multianual aprobat pentru perioada 2014-2020 prevede alocarea pentru **politica de coeziune** a **325 miliarde euro** (în scădere cu cca. 35 miliarde euro faţă de actuala perioadă de programare) reprezentând 34,24% din volumul total cheltuielilor UE pentru următorii 7 ani.

Principalele schimbări convenite în cadrul Politicii de Coeziune/PC:

- Crearea unui cadru strategic comun pentru toate fondurile structurale, care prevede încheierea unor contracte de parteneriat cu fiecare stat membru;
- Crearea unei categorii de regiuni intermediare, „regiuni de tranziţie", cu PIB cuprins între 75% şi 90% din PIB-ul mediu al UE, fiind regiuni aflate în phasing-out (către convergenţă, ce vor completa cele două categorii care există deja - regiuni de convergenţă şi regiuni de competitivitate);
- Plafonarea alocărilor pentru coeziune („capping") la 2,35% din PIB (capping diferenţiat de 2,59% pentru HU şi Ţările Baltice) alocarea pe stat membru/SM neputând însă să fie mai mare de 110% din alocarea totală pentru perioada actuală;
- Creşterea calităţii cheltuielilor alocate şi a condiţionalităţilor pe baza cărora vor fi acordate fondurile;
- Principiul condiţionalităţii (ex-ante şi macroeconomice) şi alinierea regulilor de implementare a politicii de coeziune cu Pactul de Stabilitate şi Creştere, precum şi cu procedura de deficit excesiv. Vor fi definitorii rezultatele obţinute şi stimulentele pentru a pune în aplicare reformele, dând posibilitatea COM de a suspenda parţial sau total plăţile atunci când Consiliul decide că un SM nu a luat măsurile necesare;
- Aplicarea regulii de dezangajare n+3 pentru toate statele membre.
- Se menţine rata de co-finanţare de 85% pentru politica de coeziune.
- Este prevăzută, ca regulă generală, o rată de pre-finanţare de 3%. Cu toate acestea, pentru statele care au beneficiat de asistenta financiară începând cu anul 2010 (cazul României) rata de pre-finanţare este de 4%.
- Se păstrează prevederile referitoare la top-up, respectiv majorarea cu 10 puncte procentuale a ratei de co-finanţare în cazul statelor care beneficiază de programe de asistenţă financiară în baza art.136 şi 143 TFUE.

- Se introduc prevederi referitoare la alocări suplimentare pentru regiunile în care se înregistrează şomaj în rândul tinerilor.

Noua perspectivă financiară a UE 2014-2020 prevede o nouă abordare în materie de programare strategică pentru politica de coeziune, conform obiectivelor Strategiei Europa 2020.

Arhitectura legislativă a politicii de coeziune cuprinde:

- un regulament general de stabilire a unor dispoziţii comune referitoare la Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul social european (FSE), Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), Fondul european pentru pescuit şi afaceri maritime (EMFF), precum şi de stabilire a unor dispoziţii generale privind FEDR, FSE şi Fondul de coeziune;
- trei regulamente specifice privind FEDR, FSE şi Fondul de coeziune; şi
- două regulamente privind obiectivul de cooperare teritorială europeană şi Gruparea europeană de cooperare teritorială (GECT).

Fondul European de Dezvoltare Regionala

Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) urmăreşte consolidarea coeziunii economice, sociale şi teritoriale în cadrul Uniunii Europene prin corectarea dezechilibrelor existente între regiunile acesteia.
FEDR sprijină dezvoltarea regională şi locală pentru a contribui la toate obiectivele tematice, prin stabilirea unor priorităţi detaliate în vederea unui mai mare accent pus pe:

- cercetare şi dezvoltare, precum şi inovare;
- îmbunătăţirea accesului la informaţii şi a calităţii acestora, precum şi la tehnologiile comunicaţiilor;
- schimbările climatice şi trecerea la o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon;
- sprijinul comercial acordat IMM-urilor;
- serviciile de interes economic general;
- infrastructurile de telecomunicaţii, energie şi transport;
- consolidarea capacităţii instituţionale şi o administraţie publică eficientă;
- infrastructurile de sănătate, educaţie şi sociale;
- dezvoltarea urbană durabilă

Pentru a asigura concentrarea investiţiilor la nivelul UE pe aceste priorităţi, se stabilesc alocări minime pentru un anumit număr de zone prioritare. De exemplu, în regiunile mai dezvoltate şi de tranziţie, cel puţin 80 % din resursele FEDR la nivel naţional ar trebui să fie alocate pentru eficienţă energetică şi energii regenerabile, inovare şi sprijin pentru IMM-uri, din care cel puţin 20% ar trebui să fie alocate pentru eficienţă energetică şi energii regenerabile. Regiunile mai puţin dezvoltate ar trebui să dispună de o paletă mai largă de priorităţi de investiţii, care să reflecte nevoile mai mari de dezvoltare ale acestora. Însă acestea vor trebui să aloce cel puţin 50 % din resursele FEDR pentru eficienţă energetică şi energii regenerabile, inovare şi sprijin pentru IMMuri.

Consolidarea coeziunii teritoriale

Regulamentul propus prevede un accent mai mare pe dezvoltare urbană durabilă. Aceasta ar trebui să se realizeze prin alocarea unui procent minim de 5 % din resursele FEDR pentru dezvoltare urbană durabilă, prin stabilirea unei platforme de dezvoltare urbană pentru promovarea consolidării capacităţilor şi a schimburilor de experienţă, precum şi prin adoptarea unei liste a oraşelor în care vor fi puse în aplicare acţiuni integrate pentru dezvoltare urbană durabilă. Propunerea include, de asemenea, sprijin pentru acţiunile inovatoare în domeniul dezvoltării urbane durabile în baza unui plafon de 0,2 % din fondurile anuale.
Se va acorda o atenţie specială zonelor cu caracteristici naturale sau demografice specifice, precum şi o alocare suplimentară pentru regiunile ultraperiferice şi slab populate. Un procent de cel puţin 50 % din această alocare suplimentară va trebui să fie alocat acţiunilor care contribuie la diversificarea şi modernizarea economiilor regiunilor ultraperiferice, punându-se un accent speciale cercetare şi inovare, tehnologiile informaţiei şi comunicaţiilor şi pe competitivitatea IMMurilor.

Fondul Social European

În timp ce contribuie la coeziunea economică, socială şi teritorială, Fondul social european (FSE) reprezintă principalul instrument al Uniunii Europene destinat investirii în oameni. Acesta confera cetăţenilor europeni oportunităţi mai mari de angajare, promovează o educaţie mai bună şi îmbunătăţeşte situaţia persoanelor celor mai vulnerabile care se confruntă cu riscul de sărăcie.

Regulamentul propune ca FSE să vizeze patru obiective tematice în întreaga Uniune:

- promovarea ocupării forţei de muncă şi sprijinirea mobilităţii lucrătorilor;
- promovarea incluziunii sociale şi combaterea sărăciei;
- efectuarea de investiţii în domeniul educaţiei, al formării competenţelor şi al învăţării pe tot parcursul vieţii;
- consolidarea capacităţii instituţionale şi a eficienţei administraţiei publice

Fondul social european (FSE) si-a propus ca statele membere să aibă obligația de a stabili modul în care diferitele instrumente de finanțare vor contribui la realizarea obiectivelor principale ale strategiei Europa 2020, inclusiv prin stabilirea unor cote minime de sprijin prin fonduri structurale din FSE pentru fiecare categorie de regiuni (25% pentru regiunile de convergență, 40% pentru regiunile de tranziție, 52% pentru regiunile de competitivitate, pe baza fondului de coeziune care continuă să reprezinte o treime din alocarea pentru politica de coeziune în statele membre eligibile și excluzând cooperarea teritorială). Aplicarea acestor cote duce la o cotă minimă globală pentru FSE de 25% din bugetul alocat politicii de coeziune, adică 84 de miliarde EUR. FSE va fi completată de o serie de instrumente gestionate direct de către Comisie, cum ar fi PROGRESS și rețeaua EURES pentru sprijinirea creării de locuri de muncă. Totuşi, FSE ar trebui să contribuie, de asemenea, la realizarea altor obiective tematice, cum ar fi susţinerea trecerii la o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon, neinfluenţabilă de schimbările climatice şi eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, intensificarea utilizării tehnologiilor informaţiei şi comunicaţiilor, consolidarea cercetării, a dezvoltării tehnologice şi a inovării, precum şi creşterea competitivităţii întreprinderilor mici şi mijlocii (IMM-uri).

Consolidarea concentrarii tematice

În conformitate cu angajamentul UE faţă de creşterea favorabilă incluziunii, cel puţin 20% din sumele allocate FSE ar trebui să fie utilizate pentru promovarea incluziunii sociale şi combaterea sărăciei. În plus, în cadrul programelor, finanţarea ar trebui să se concentreze asupra unui număr limitat de priorităţi de investiţii care stabilesc detaliile fiecărui obiectiv tematic.

Consolidarea parteneriatului

Propunerea conţine dispoziţii specifice în vederea consolidării parteneriatelor şi a încurajării participării active a partenerilor sociali şi a

organizaţiilor neguvernamentale (ONG-uri) la investiţiile FSE. Aceasta impune alocarea unui cuantum adecvat din resursele FSE pentru acţiunile de consolidare a capacităţilor destinate partenerilor sociali şi ONGurilor din regiunile mai puţin dezvoltate.

Consolidarea inovarii sociale si a cooperarii transnationale

Activităţile de inovare socială şi cooperare transnaţională sunt încurajate prin intermediul unei rate de cofinanţare mai ridicate pentru axele prioritare aferente acestora, al unor dispoziţii specifice în materie de programare şi monitorizare şi al unui rol mai important al Comisiei în schimbul şi difuzarea bunelor practici şi a acţiunilor comune în cadrul Uniunii.

Consolidarea accentului pus pe rezultate

În vederea îmbunătăţirii eficacităţii intervenţiilor FSE, sunt prevăzute dispoziţii specifice pentru a asigura concentrarea resurselor. În plus, sunt stabiliţi indicatori comuni pentru a permite o monitorizare mai atentă şi pentru a facilita evaluarea impactului investiţiilor FSE la nivelul UE.

Fondul de Coeziune

Fondul de coeziune sprijină statele membre al căror venit naţional brut (VNB) pe cap de locuitor este mai mic de 90 % din media UE-27 pentru realizarea de investiţii în reţelele de transport TENT şi în domeniul mediului.

Sprijinirea concentrarii tematice

În domeniul mediului, Fondul de coeziune va sprijini investiţiile în adaptarea la schimbările climatice şi prevenirea riscurilor, investiţiile în sectoarele apei şi deşeurilor, precum şi în mediul urban. În conformitate cu propunerile Comisiei privind cadrul financiar multianual, investiţiile în energie sunt, de asemenea, eligibile pentru a beneficia de contribuţie, cu condiţia ca acestea să aibă efecte pozitive asupra mediului.
Prin urmare, investiţiile în eficienţa energetică şi energia regenerabilă sunt, de asemenea, sprijinite. În domeniul transporturilor, Fondul de coeziune va

contribui la investiţiile în reţeaua transeuropeană de transport, precum şi la cele în sisteme de transport cu emisii reduse de dioxid de carbon şi în transportul urban.

Facilitatea "Conectarea Europei"

Comisia a propus crearea Facilității „Conectarea Europei" pentru a accelera dezvoltarea infrastructurii moderne și de înaltă performanță de care UE are nevoie, si care sa lege Europa în special în domeniul transporturilor, energiei și tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC).
Facilitatea „Conectarea Europei" va contribui în mod esențial la asigurarea securității energetice, garantând accesul paneuropean la diferite surse și la diferiți furnizori, atât în interiorul, cât și în afara Uniunii. Această facilitate va contribui,de asemenea, la punerea în aplicare a noului concept de coeziune teritorială, introdus prin Tratatul de la Lisabona. Totodata, disponibilitatea la nivel european a rețelelor TIC de mare viteză și serviciile TIC paneuropene vor înlătura, de asemenea, fragmentarea pieței unice și vor oferi asistență IMM-urilor în căutarea unor oportunități de creștere în afara pieței lor de origine.
Facilitatea „Conectarea Europei" va fi gestionată la nivel central și va fi finanțată dintr-un buget special și prin intermediul unor sume alocate strict pentru transport în cadrul Fondului de coeziune.
Ratele de cofinanțare din bugetul UE vor fi mai mari în cazul în care investițiile se desfășoară în regiuni de „convergență " decât în cazul în care acestea se desfășoară în regiuni de „competitivitate". Infrastructurile locale și regionale vor fi legate de infrastructurile prioritare ale UE, conectând toți cetățenii, pe întreg teritoriul UE, și pot fi (co)finanțate prin fondurile structurale (FEDER și/sau Fondul de coeziune, în funcție de situația fiecărui stat membru/regiune).
Comisia propune alocarea a 40 de miliarde EUR pentru perioada 2014-2020 pentru facilitatea „Conectarea Europei", care să fie suplimentate cu o sumă de 10 miliarde EUR strict alocate investițiilor în domeniul transporturilor în cadrul Fondului de coeziune. Astfel, a ceastă sumă cuprinde 9,1 miliarde EUR pentru sectorul energetic, 31,6 miliarde EUR pentru transport (inclusiv 10 miliarde EUR din Fondul de coeziune) și 9,1 miliarde EUR pentru TCI.

Cooperarea economică teritorială

Cooperarea economică teritorială reprezintă un obiectiv al politicii de coeziune şi oferă un cadru pentru schimburile de experienţă între actorii de la nivel naţional, regional şi local din diferite state membre, precum şi o acţiune comună în vederea găsirii unor soluţii comune la probleme comune.
Aceasta este cu atât mai importantă având în vedere că provocările cu care se confruntă statele membre şi regiunile depăşesc tot mai mult frontierele naţionale/regionale şi necesită acţiuni comune şi de cooperare la nivelul teritorial adecvat. Prin urmare, cooperarea teritorială europeană poate avea, de asemenea, o contribuţie la stimularea noului obiectiv de coeziune teritorială al Tratatului de la Lisabona.
Propunerea face trimiteri la participarea ţărilor terţe pentru a reflecta mai bine realitatea cooperării. Aceasta conţine, de asemenea, trimiteri mai sistematice la rolul pe care grupările europene de cooperare teritorială (GECT) îl pot juca în contextul cooperării.
Propunerea stabileşte resursele financiare disponibile pentru fiecare componentă şi criteriile de alocare a acestora către statele membre. Acestea vor fi alocate după cum urmează:

- 73,24 % pentru cooperare transfrontalieră;
- 20,78 % pentru cooperare transnaţională;
- 5,98 % pentru cooperare interregională.

Aceasta include, de asemenea, continuarea mecanismului pentru transferul de resurse pentru activităţile de cooperare la frontierele externe ale Uniunii, pentru a fi sprijinite în cadrul instrumentului european de vecinătate şi parteneriat şi al instrumentului de asistenţă pentru preaderare.
Dispoziţiile privind concentrarea tematică şi priorităţile de investiţii constituie un element nou în cadrul propunerii.
Programele pot alege un număr limitat de priorităţi dintr-o listă tematică de priorităţi de investiţii corespunzătoare, în care cooperarea va aduce cea mai mare valoare adăugată. În plus, criteriile de selecţie au fost definite mai strict pentru a se asigura că se acordă finanţare operaţiunilor cu adevărat comune.
Programele vor face, de asemenea, obiectul unei evaluări a performanţelor.
Sunt stabilite modalităţi simplificate, raţionalizate de punere în aplicare, gestiune financiară şi control. De exemplu, numărulde autorităţi implicate în punerea în aplicare a programului a fost redus, iar rolurile şi responsabilităţile au fost mai bine definite. De asemenea, a fost propus un set de indicatori comuni.

Politica Agricola Comuna (PAC)

Lansată în 1962, politica agricolă comună (PAC), ca un parteneriat între agricultură și societate, între Europa și agricultorii săi, aceasta acordă agriculturilor asistenţă financiară pentru a se asigura că aceștia continuă să lucreze pământul și să creeze locuri de muncă suplimentare prin reamenajarea satelor, protejarea peisajului sau proiecte privind patrimoniul cultural și multe alte sarcini asociate în mod direct sau indirect cu gricultura și economia rurală.

Obiectivele sale principale sunt:

- consolidarea productivității agriculturii, pentru a le garanta consumatorilor o ofertă de alimente stabilă și accesibilă;
- asigurarea unui nivel de trai echitabil pentru agricultorii europeni

Cinzeci de ani mai târziu, UE trebuie să facă față unor noi provocări:

- securitatea alimentelor: la nivel mondial, producția de alimente va trebui să se dubleze pentru a putea hrăni populația lumii, care se estimează că va fi de 9 miliarde în 2050;
- schimbările climatice și gestionarea durabilă a resurselor naturale;
- susținerea zonelor rurale din întreaga UE și menținerea vitalității economiei rurale.

PAC este o politică adoptată de toate statele membre ale Uniunii Europene. Ea este gestionată și finanțată la nivel european din resursele bugetului anual al UE.

Contextul actual

Agricultura și pădurile acoperă vasta majoritate a teritoriului UE și au un rol-cheie în ceea ce privește sănătatea economiilor rurale și peisajul rural. Agricultorii îndeplinesc numeroase funcții diferite, de la producția de produse agricole alimentare și nealimentare la gestionarea peisajului rural, conservarea mediului natural și turism.

Agricultura este principala activitate economică în majoritatea zonelor rurale din UE. Cu toate acestea, mulţi agricultori practică activităţi suplimentare

precum prelucrarea produselor agricole și cazare pentru turiști. Diversificarea economiei rurale este o sursă de vitalitate pe care UE o sprijină și o încurajează prin programele sale de dezvoltare rurală.

Aproximativ jumătate din populaţia UE locuiește în zone rurale. fără agricultură, ar exista puţine elemente care să păstreze vitalitatea și unitatea multor comunităţi rurale. Dacă ar dispărea agricultura, în multe zone terenul ar fi abandonat.
Aceasta contribuie la prevenirea depopulării rurale, cauzată de oportunităţile limitate de ocupare a forţei de muncă și de rata crescută a șomajului. Serviciile publice – precum școlile și facilităţile medicale – sunt menţinute și îmbunătăţite, oferind oamenilor un bun motiv pentru a rămâne în zonele rurale și a-și crește copiii aici.
Politica agricolă comună (PAC) este una dintre puținele politici comune cu adevărat europene. Ea este concepută pentru a oferi o activitate agricolă sustenabilă în Europa, prin îmbunătățirea competitivității sale, prin asigurarea unei aprovizionări corespunzătoare și sigure cu produse alimentare, prin conservarea mediului înconjurător și a spațiului rural, oferind totodată un standard de viață echitabil pentru comunitatea agricolă. Ca atare, aceasta înlocuiește cele 27 de politici agricole naționale diferite și reprezintă economii pentru bugetele naționale, datorită faptului că sprijinul direct acordat agricultorilor este furnizat prin intermediul bugetului UE fără a fi nevoie de cofinanțare națională.
În prezent, agricultura europeană trebuie să facă față mai multor provocări. În ultimii ani, prețurile agricole au crescut cu 50 %, dar prețurile energiei și ale îngrășămintelor au crescut cu 200 % și, respectiv, 150%. Rezultatul a fost o scădere dramatică și pe termen lung a veniturilor agricole. Sectorul trebuie, de asemenea, să facă față provocărilor reprezentate de schimbările climatice și de degradarea mediului, precum și preocupărilor presante legate de securitatea alimentară, echilibrul teritorial și urmărirea obiectivelor de creștere durabilă.
Confruntată cu aceste provocări, PAC a evoluat semnificativ în ultimii ani. Reforma viitoare va continua acest proces și se va concretiza în formularea unei politici mai moderne și mai ecologice, în măsură să contribuie activ la îndeplinirea obiectivelor Strategiei Europa 2020 prin stimularea potențialului economic în zonele rurale, prin dezvoltarea de piețe și locuri de muncă locale, prin acompanierea procesului de restructurare din agricultură și prin ajutorul pentru venit acordat agricultorilor, astfel încât să se mențină un sector agricol durabil în toată Europa.

Viitorul Politicii Agricole Comune

PAC reformată va promova o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii prin promovarea utilizării eficiente a resurselor pentru a menține baza de producție pentru produsele alimentare, hrana pentru animale și energiile regenerabile în întreaga UE; prin stimularea acțiunilor de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea, în vederea protejării ecosistemelor și a combaterii pierderii biodiversității; și prin susținerea diversificării activităților economice în zonele rurale pentru a promova o dezvoltare teritorială echilibrată în întreaga Europă.
Astfel, modificările PAC sunt concepute astfel să conducă la un sistem mai just și mai echitabil de sprijin în întreaga UE, prin corelarea agriculturii cu politica de mediu în gestionarea durabilă a mediului rural și prin asigurarea faptului că agricultura continuă să contribuie la o economie rurală dinamică.

Structura de bază pe doi piloni a PAC va fi menținută, astfel:

- **Pilonul I** va continua să furnizeze un sprijin direct pentru agricultori și să sprijine măsurile de piață. Sprijinul direct și măsurile de piață sunt finanțate integral din bugetul UE, astfel încât să se asigure aplicarea unei politici comune pe întreg teritoriul pieței unice și să se permită aplicarea unui sistem integrat de administrare și control.

- **Pilonul II** al PAC va continua să furnizeze bunuri publice de mediu specifice, să amelioreze competitivitatea sectoarelor agricol și forestier și să promoveze diversificarea activității economice și calitatea vieții în zonele rurale. Măsurile din cadrul pilonului II sunt cofinanțate de statele membre, ceea ce contribuie la garantarea îndeplinirii obiectivelor subiacente și consolidează efectul de pârghie al politicii de dezvoltare rurală. Pilonul II contribuie, de asemenea, la obiectivele de coeziune ale UE prin rate mai ridicate de cofinanțare pentru regiunile mai sărace din UE.

Principalele elemente ale reformei PAC sunt următoarele:

- **O distribuție mai echitabilă a ajutorului direct pentru venit.** PAC reformată va include un sistem de „convergență” pentru a reduce aceste

discrepanțe și pentru a promova o distribuție mai echitabilă a sprijinului financiar. Acest obiectiv va fi realizat în modul următor: în decursul acestei perioade (2014-2020), toate statele membre cu un nivel al plăților directe sub 90 % din media UE-27 vor reduce cu o treime decalajul dintre nivelul lor actual și nivelul de 90 % din media plăților directe din UE.

- **Ecologizarea plăților directe.** Ecologizarea obligatorie a plăților directe reprezintă un element fundamental al reformei. Aceasta va îmbunătăți performanțele de mediu ale sectorului și ilustrează clar modul în care PAC reformată își va aduce contribuția la o gamă mai largă de priorități ale Uniunii. Mai precis, în viitor, 30 % din plățile directe vor fi condiționate de respectarea unei serii de practici ecologice, mai stricte decât cerințele de ecocondiționalitate.

- **Plafonarea nivelului plăților directe** prin limitarea nivelului de bază al ajutorului direct pentru venit pe care exploatațiile agricole de dimensiuni mari îl pot primi, ținând seama, în același timp, de economiile de scară ale unor structuri mai mari și de locurile de muncă directe pe care aceste structuri le generează. Comisia propune ca economiile să fie reutilizate în alocarea bugetară pentru dezvoltarea rurală și menținute în cadrul pachetelor naționale ale statelor membre din care acestea provin.

Cel de-al doilea pilon al PAC, care se referă la dezvoltarea rurală, va contribui în continuare la acoperirea anumitor nevoi naționale și/sau regionale, reflectând, în același timp, prioritățile UE, și va face obiectul aceloraşi dispoziții prevăzute în strategia Europa 2020 axată pe condiționalitate în funcție de performanțe, ca și celelalte fonduri structurale.

Finanţări prin Politica Agricolă Comună 2014-2020

Politica Agricola Comuna, finanteaza comunitatile rurale prin doua fonduri: Fondul European Agricol de Garantare – FEAGA, adresat pietelor agricole reglementate (asa numitelor piete comune organizate) si Fondul European Agricol de Dezvoltare Rurala – FEADR, adresat masurilor de dezvoltare rurala durabila devenita al doilea pilon al aplicarii PAC dupa reforma din 2003 si cu o pondere tot mai importanta in finantarea prin bugetul comunitar.

În perioada de după 2013, Fondul European agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) va fi inclus în cadrul strategic comun (CSC) pentru toate fondurile structurale și în contractele prevăzute cu toate statele membre. Acordând o atenție mai mare dimensiunii teritoriale a dezvoltării socioeconomice și reunind toate fondurile UE disponibile într-un singur contract, dezvoltarea economică a zonelor rurale din întreaga UE va beneficia de mai mult sprijin în viitor.

Ca urmare, prin Politica agricola comuna (PAC) agricultorii vor beneficia, de o pozitie mai solida in cadrul lantului productiei alimentare si noua politica agricola comuna va fi mai bine directionata, mai eficienta si mai transparenta.

Cota Politicii Agricole Comune (PAC) in Cadrul Financiar Multianual (CFM) pentru perioada 2014-2020 va fi in total de 408.3 miliarde euro:

1. **312,7 miliarde euro sau 29% pentru cheltuielile legate de piata si ajutoare directe (pilonul 1);**
2. **95,6 miliarde euro sau 9% pentru dezvoltarea rurala (pilonul 2)**

Cadrul Financiar Multianual 2014-2020

Cadrul financiar multianual (CFM, fostele „perspective financiare”) nu reprezintă bugetul UE pentru o perioadă de șapte ani, ci un mecanism menit să asigure previzibilitatea cheltuielilor UE și, în același timp, respectarea unei discipline bugetare stricte.

CFM definește sumele maxime („plafoanele”) pentru fiecare domeniu de cheltuieli majore din bugetul Uniunii. În acest context, în fiecare an, Parlamentul European și Consiliul, care reprezintă „autoritatea bugetară” a Uniunii, trebuie să stabilească de comun acord bugetul pentru anul următor. În realitate, bugetul anual adoptat se situează întotdeauna sub plafonul global al CFM.

Bugetul UE transpune „politica în cifre”. Ca atare, finanțarea trebuie să reflecte cadrul de reglementare existent și prioritățile politice în domeniile relevante. Finanțarea trebuie să permită obținerea rezultatelor scontate – autoritățile publice nu au un „drept” de a primi fonduri pentru le cheltui cum doresc, ci primesc finanțare din partea UE pentru a le ajuta să realizeze obiectivele UE

stabilite de comun acord. Prin urmare, programele și instrumentele incluse în prezenta propunere de CFM au fost reorientate pentru a garanta că rezultatele și impactul acestora vor impulsiona principalele priorități politice ale UE.

Principalele elemente definitorii ale următoarei serii de programe și instrumente financiare vor pune accent pe rezultate, pe utilizarea crescută a condiționalității și pe simplificarea punerii în aplicare:

- **rezultatele** vor depinde în mod clar de punerea în aplicare a strategiei Europa 2020 și de îndeplinirea obiectivelor acesteia. Aceasta înseamnă concentrarea programelor pe un număr limitat de priorități și acțiuni foarte importante care ating o masă critică.

- **simplificare:** în prezent se acționează pentru simplificarea atât a normelor generale (Regulamentul financiar) cât și a normelor specifice sectorului.

- **condiționalitate:** în vederea concentrării eforturilor pe rezultate mai degrabă decât pe mijloace, se va introduce condiționalitatea în cadrul programelor și al instrumentelor. Acest aspect este în special relevant în cazul politicii de coeziune și al politicii agricole, care implică cheltuieli mari și unde statele membre și beneficiarii vor trebui să demonstreze că fondurile primite sunt folosite pentru a continua realizarea priorităților politicilor UE

- **mobilizarea investițiilor:** prin colaborarea cu sectorul privat în ceea ce privește instrumentele financiare inovatoare, se poate amplifica impactul bugetului UE, ceea ce permite efectuarea unui număr mai mare de investiții strategice, consolidându-se, astfel, potențialul de creștere al UE. Experiența colaborării în special cu Grupul Băncii Europene de Investiții (BEI) și cu instituțiile financiare publice naționale și internaționale a fost pozitivă și va fi continuată în următorul CMF

Contextul national de dezvoltare durabila

România este a șaptea țară din UE după populație (20,12 milioane conform rezultatelor definitive ale recensământului populației și al locuințelor din 2011 comunicate de INS) și a doua țară din grupul noilor state membre, după

Polonia. În perioada 2001-2008, economia românească a crescut cu 5-6 % pe an, în medie, aceasta fiind una intre cele mai rapide rate de creștere din Uniunea Europeană.

Programul de Convergență este realizat în concordanță cu Codul de conduită referitor la Specificațiile privind Implementarea Pactului de Stabilitate şi Creştere şi la Liniile orientative pentru formatul şi conținutul Programelor de Stabilitate şi de Convergență din 3 septembrie 2012.

Transmiterea de către statele membre şi evaluarea de către CE a Programului de Convergență reprezintă o componentă a „Semestrului European" care priveşte întărirea coordonării politicilor economice, structurale şi bugetare. Semestrul european este instrumentul principal pentru Strategia Europa 2020, instrumentul preventiv al Pactului de stabilitate şi creştere (amendat prin intrarea în vigoare, în data de 13 decembrie 2011, a pachetului de 6 regulamente) şi al Procedurii de dezechilibre macroeconomice, precum şi pentru Pactul Euro Plus.

Programul de Convergență 2013-2016 asuma capacitatea României de a se încadra din anul 2014 în obiectivul bugetar pe termen mediu (OTM) de 1% din PIB, ceea ce corespunde prevederilor Tratatului privind Stabilitatea, Coordonarea şi Guvernanța în cadrul Uniunii Economice şi Monetare.

Pe termen mediu, obiectivul specific al politicii bugetare este reprezentat de ajustarea în continuare a deficitului bugetar, țintele planificate de deficit perioada 2014-2016 fiind sub 2% din PIB (conform metodologiei ESA).

Creştere economică

Între 2009 și 2012, PIB-ul României a avut o tendință oscilantă. După o creștere medie anuală de +7,2 % în 2006-2008, anul 2009 a adus o contracție severă de 6,6 %, din cauza încetinirii creșterii economice. Creșterea a revenit în 2011 (+2,5 %), dar a încetinit în 2012. Anul 2012 a fost afectat, pe de o parte, de seceta severă cu efecte nefavorabile asupra producției agricole şi de absorbția redusă a fondurilor structurale, ca urmare a întreruperii unor programe, iar pe de altă parte de recesiunea din zona euro care a redus cererea externă. În aceste condiții, creşterea produsului intern brut a fost de 0,7%.

Având în vedere contextul economic internațional şi evoluția economică şi financiară din zona euro, pentru anul 2013, scenariul de prognoză prevede o creştere a produsului intern brut de 1,6%. Informațiile privind evoluția economiei în multe țări din Uniunea Europeană şi alte zone sunt încă pesimiste şi relevă continuarea crizei economice şi diminuarea nivelului de creştere economică, ceea ce indirect poate afecta şi creşterea economică a României. Pentru perioada 2014-2016, conform Programului de Convergneta, se estimează că economia românească îşi va relua creşterea mai susținută, cu un ritm apropiat de potențial, fiind posibilă o creştere a produsului intern brut, în medie, cu 2,5% anual.

Creşterea economică în această perioadă va fi susținută pe latura ofertei interne, în principal, de construcții şi servicii, a căror valoare adăugată brută se va majora, în medie, anual cu 5,2% şi respectiv cu 2,4%. Sectorul industrial va înregistra, de asemenea, o accelerare a dinamicii, ritmul mediu anual fiind de 2,2%, iar pentru agricultură se estimează o creştere care este caracteristica unei perioade climatice normale pentru România, respectiv, o creşterea medie anuală de 1,2%.

Cu toate acestea, România încă se află cu mult în urma majorității țărilor europene din punct de vedere al dezvoltării economice. PIB-ul pe cap de locuitor după standardul puterii de cumpărare (SPC) era aproape jumătate din media UE 27 în 2012 și doar aproximativ 70 % din PIB-ul mediu pe cap de locuitor din noile state membre UE.

Politica monetara Potrivit statutului său, Banca Națională a României are ca obiectiv fundamental asigurarea şi menținerea stabilității prețurilor, atingerea acestuia reprezentând cea mai bună contribuție pe care politica monetară o poate aduce la realizarea unei creşteri economice sustenabile.

Corespunzător caracteristicilor sale instituționale, politica monetară a BNR este şi va rămâne ferm orientată în direcția atingerii țintei de inflație stabilite de BNR împreună cu guvernul, precum şi a reducerii durabile a ratei inflației pe orizontul mai îndepărtat de timp spre un nivel compatibil cu definiția cantitativă a stabilității prețurilor adoptată de Banca Centrală Europeană.

În perioada următoare, inclusiv pe orizontul mediu de timp, provocarea majoră a politicii monetare va continua să o constituie ancorarea solidă a anticipațiilor inflaționiste pe termen mediu şi atingerea durabilă a țintei de 2,5 la sută ± 1

punct procentual (compatibilă cu definiția de stabilitate a prețurilor pe termen mediu în economia românească), simultan cu evitarea prejudicierii potențialului de creştere a economiei pe termen mediu printr-o potențială accentuare a impactului contracționist anticipat a fi exercitat asupra activității economice de alți factori interni şi externi.
Astfel, rata inflației urmează să scadă până la nivelul de 2,3% în anul 2016, cu o medie anuală de 2,5%. De asemenea, continuarea procesului de dezinflație va contribui la scăderea suplimentară a aşteptărilor inflaționiste.

Impactul aderarii la Uniunea Europeana asupra finantelor publice

Absorbția fondurilor externe nerambursabile reprezintă una dintre prioritățile de grad zero ale Guvernului României. Alocarea substanțială de fonduri din partea Uniunii Europene pentru actualul cadru financiar multianual (CFM) trebuie valorificată optim, ea reprezentând o resursă cheie pentru dezvoltarea pe termen scurt, mediu şi lung a economiei şi societății româneşti. Încă din primul an de la aderare, România a fost beneficiar net în relația financiară cu UE, înregistrând un sold pozitiv, așa cum se poate vedea în tabelul de mai jos. Gradul încă redus de absorbție în ceea ce privește politica de coeziune presupune concentrarea unor eforturi suplimentare din partea autorităților române, proces în care anul 2013 este esențial.

Pentru următorul CFM ce se va desfășura tot pe o perioadă de 7 ani, respectiv 2014–2014, Romania înregistrează cea mai mare creştere procentuală a fondurilor alocate față de precedentul exercițiu bugetar (18%), alocările naționale situându-se la 39.342 mil. euro, defalcate pe principalele politici.

Obiectivele nationale asumate in contextual strategiei Europa 2020

Strategia „Europa 2020 – O strategie europeana pentru crestere inteligenta, durabila si
favorabila incluziunii“ fixeaza 5 obiective asumate la nivel european, concrete si cuantificabile în domeniile: ocupare, cercetare, mediu – energie, educatie si combaterea saraciei – incluziune sociala. Aceste obiective sunt transpuse în tinte nationale suficient de ambitioase dar si adaptate realitatilor nationale. Strategia ocupa deja o pozitie prioritara pe agenda institutiilor UE si statelor membre: Consiliul European si formatiunile sectoriale ale Consiliului UE ofera impulsurile necesare atingerii

obiectivelor strategiei si vor evalua atent, alaturi de Comisia Europeana si în cadrul
Semestrului European (calendarul de implementare si monitorizare al strategiei), progresele înregistrate la nivel european si national. Comisia Europeana a lansat deja un prim Raport Anual asupra Cresterii Economice precum si 7 initiative emblematice pe domeniile strategiei.
Initiativele emblematice prevazute in strategia Europa 2020, propun actiuni concrete ce vor fi implementate sinergic la nivel european si national de catre Comisie si statele membre. Acestea din urma vor implementa strategia, la nivel national si local, prin intermediul Programelor Nationale de Reforma (PNR) elaborate în strânsa coordonare cu Programele de Stabilitate si Crestere pentru statele din zona Euro si Programele de Convergenta pentru statele din zona non-Euro.

Programul National de Reforma

La nivel national, au fost stabilite tintele valorice pentru toate obiectivele strategiei Europa 2020, astfel a fost elaborat Programul National de Reforma (PNR) 2011 - 2013 în care au fost abordate: cadrul macro-economic, tintele nationale si principalele masuri pentru atingerea acestora, reformele prioritare precum si blocajele în calea cresterii economice si a ocuparii fortei de munca.

Obiective nationale si masuri prioritare pentru atingerea obiectivelor strategiei Europa 2020

a. Ocuparea fortei de munca: *rata de ocupare asumata de România trebuie sa ajunga la 70% pentru grupa de vârsta 20 – 64 la orizontul anului 2020*

Masurile prioritare vizate în acest sens sunt grupate pe 4 directii de actiune:

a) *Îmbunatatirea functionarii pietei muncii* prin:

- ✓ flexibilizarea relatiilor de munca în contextul abordarii nationale a principiilor flexisecuritatii - flexibilizarea relatiilor de munca, a sistemului de negociere a contractelor colective, elaborarea Codului Dialogului Social
- ✓ dezvoltarea sistemelor complementare de pensii private;

b) *Facilitarea tranzitiilor de la somaj sau inactivitate catre ocupare* prin:

- ✓ asigurarea tranzitiei rapide de la perioadele de somaj sau inactivitate;
- ✓ modificarea cadrului legal privind sistemul asigurarilor pentru somaj si stimularea ocuparii fortei de munca

c) *Consolidarea competentelor profesionale ale fortei de munca* prin:

- ✓ dezvoltarea instrumentelor în domeniul calificarilor – definitivarea Cadrului National al Calificarilor; revizuirea Clasificarii Ocupatiilor din România

- ✓ stimularea formarii profesionale continue (FPC) – sprijinirea formarii profesionale a angajatilor, facilitarea accesului persoanelor apartinând grupurilor vulnerabile la FPC;

d) *Integrarea pe piata muncii a persoanelor rezidente în mediul rural, a tinerilor si a femeilor* prin:

- ✓ diversificarea activitatilor economice în mediul rural si modernizarea sectorului agricol - dezvoltarea activitatilor economice, îmbunatatirea infrastructurii fizice în spatiul rural si a accesului populatiei la serviciile publice de baza;

- ✓ promovarea antreprenoriatului în rândul tinerilor si femeilor – dezvoltarea infrastructurilor de afaceri, înfiintarea de întreprinderi de catre tineri si promovarea antreprenoriatului în rândul femeilor

2. Cercetare, dezvoltare, inovare: nivelul investitiilor în cercetare si dezvoltare (sectoarele public si privat) trebuie sa atinga 2% din PIB în anul 2020

Pentru atingerea tintei asumate au fost identificate 3 directii rincipale de actiune corespunzatoare perioadei 2011-2013:

a) *Întarirea capacitatii si a performantelor sistemului CDI (Certetare Dezvoltare Inovare)* prin:

- ✓ dezvoltarea numerica si calitativa a resurselor umane pentru cercetare
- ✓ elaborarea unei strategii nationale în domeniul inovarii;
- ✓ accelerarea reformelor care vizeaza îmbunatatirea structurii si a performantelor sistemului CDI, prin revizuirea cadrului legislativ specific

b) *Stimularea cresterii investitiilor CDI în sectorul privat* prin:

- ✓ sustinerea proiectelor CDI initiate si conduse de întreprinderile din sectorul privat
- ✓ sustinerea dezvoltarii infrastructurii CDI si a transferului de tehnologie în cadrul firmelor

c) *Dezvoltarea dimensiunii europene a politicilor si programelor CDI prin participarea activa a României la initiativele majore din cadrul Spatiului European de Cercetare* (programarea comuna, initiativele tehnologice si infrastructurile CD pan-europene)

3. Schimbari climatice si energie

*Reducerea emisiilor de gaze cu efect de sera (GES): s*e tinteste o reducere cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de sera (GES) pâna în anul 2020 fata de nivelurile înregistrate în anul de referinta 1990.

Pentru atingerea tintei asumate vor fi întreprinse urmatoarele 5 masuri integrate:

a) *Reducerea emisiilor de GES din sectorul energetic*, prin retehnologizarea unor instalatii mari de ardere, investitii pentru grupuri noi cu emisii reduse de GES si stimularea producerii de energie din surse regenerabile - finantare prin Programul Operational Sectorial Mediu si Programul Operational Sectorial Cresterea Competitivitatii Economice

b) *Reducerea emisiilor de GES din domeniul transporturilor*, prin cresterea gradului de utilizare a transportului public, îmbunatatirea infrastructurii si a echipamentelor din domeniul feroviar si prin programul anual de stimulare a înnoirii parcului auto si retragerea din uz a vehiculelor poluante- finantare prin Administratia Fondului de Mediu-AFM (Programul RABLA) si Programul Operational Sectorial Transporturi (POS T)

c) *Captarea si stocarea carbonului (CCS)*, prin elaborarea Programului National pentru captarea si stocarea cabonului, cu orizont de timp 2020
d) Atenuarea efectelor emisiilor de GES, prin Programul national de îmbunatatire a calitatii mediului, precum si prin realizarea de spatii verzi în localitati, prin cresterea suprafetelor împadurite si extinderea spatiilor verzi în mediul urban - finantare prin AFM si PNDR
e) Întarirea capacitatii administrative pentru sustinerea cresterii durabile în România, prin constituirea unui Comitet interministerial (task force, în coordonarea viceprimministrului României) care sa impulsioneze dezvoltarea institutionala la nivelul tuturor structurilor care administreaza domenii cu impact asupra schimbarilor climatice.

Surse regenerabile de energie (SRE): *tinta nationala pentru energia din surse regenerabile este cea impusa de Directiva 2009/28/EC conform careia ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie va trebui sa fie de 24% în 2020.*
Din analiza potentialului energetic al surselor regenerabile de energie rezulta ca, pentru atingerea valorii stabilite pentru 2020, România va trebui sa valorifice 63,5 % din potentialul total al surselor regenerabile de energie de care dispune.
Pentru atingerea tintei asumate vor fi întreprinse urmatoarele masuri integrate:

a) Realizarea unor instalatii pentru cresterea productiei de energie din surse regenerabile
b) Continuarea prin Fondul pentru Mediu:
   - ✓ a programului de înlocuire sau completare a sistemelor clasice de încalzire cu cele care utilizeaza energie solara, energie geotermala si energie eoliana sau alte sisteme care conduc la îmbunatatirea calitatii aerului, apei si solului
   - ✓ proiectelor privind producerea energiei din surse regenerabile: eoliana, geotermala, solara, biomasa, microhidrocentrale
   - ✓ programului privind cresterea productiei de energie din surse regenerabile
c) Promovarea utilizarii surselor regenerabile locale pentru producerea energiei electrice si termice la consumatorii finali – cladiri
d) Continuarea promovarii surselor regenerabile de energie prin intermediulcertificatelor verzi
e) Identificarea periodica (la doi ani) a zonelor în care datorita concentrarii productiei de energie din SRE pot aparea congestii în reteaua de

transport si includerea cu prioritate a solutiilor de eliminare a acestora în planurile bianuale de dezvoltare a retelelor;

Eficienta energetica: *s-a estimat ca în anul 2020 România va putea realiza o economie de energie primara de cca. 10 Mtep (ceea ce reprezinta o reducere de cca. 19% comparativ cu proiectiile PRIMES 2007).*

În stabilirea tintei nationale de economisire a energiei, România a optat pentru utilizarea consumului de energie primara, ca indicator. Tinând cont de valoarea prognozata pentru consumul de energie primara în anul 2020 (scenariul Business as usual - PRIMES 2007), si de cea realizata de Comisia Nationala de Prognoza (cu luarea în considerare a masurilor de eficienta energetica).

În vederea atingerii tintei stabilite la nivel national, se are in vedere urmatoarele masuri:

a) extinderea perioadei de implementare a programului Termoficare caldura si confort pâna în 2020 (modernizarea infrastructurii de transport si distributie a energiei termice în sisteme centralizate)

b) continuarea Programului de reabilitare termica a blocurilor de locuinte

c) extinderea Programului national de eficienta energetica (reabilitarea sistemului de termoficare, reabilitarea cladirilor publice si eficientizarea iluminatului public);

d) aplicarea Schemei de ajutor stat pentru promovarea cogenerarii de înalta eficienta (fondurile necesare acordarii bonusului sunt asigurate prin colectarea lunara a unei contributii de la toti consumatorii de energie electrica, precum si de la furnizorii care exporta energie electrica);

Educatie

Reducerea ratei parasirii timpurii a scolii: se vizeaza atingerea unei rate a parasirii timpurii a scolii de maximum 11,3% în 2020.

Masurile concrete de actiune pentru atingerea tintei vizeaza:

a) extinderea cadrului de aplicare a reformei educatiei timpurii prin implementarea de programe si activitati specifice acestei forme de educatie
b) asigurarea participarii la o educatie de calitate pentru scolarii proveniti din grupurile dezavantajate, inclusiv prin derularea programelor de tip suport pentru combaterea saraciei si excluziunii sociale

c) sustinerea si dezvoltarea învatarii pe tot parcursul vietii prin implementarea si diversificarea programelor în domeniu;

d) dezvoltarea învatamântului profesional liceal (filiera tehnologica) si al scolii postliceale;

e) revizuirea sau, dupa caz, elaborarea standardelor de calitate pentru învatamântul preuniversitar precum si a standardelor ocupationale, de formare si de pregatire profesionala

Cresterea ponderii populatiei cu vârsta de 30-34 ani cu nivel de educatie tertiara: atingerea unei rate a parasirii timpurii a scolii de minim 26,7% în 2020, fata de 16,8% în 2009

Masurile concrete de actiune pentru atingerea tintei vizeaza:

a) descrierea în termeni de competente a 350 programe de studiu si corelarea acestora cu calificarile de pe piata muncii prin definitivarea Cadrului National al Calificarilor în Învatamântul Superior (CNCIS) si racordarea acestuia la Cadrul European al Calificarilor în Învatamântul Superior (EHEQF);

b) adaptarea învatamântului superior la cerintele pietei muncii prin realizarea unui Studiu national de monitorizare a insertiei pe piata muncii a absolventilor din învatamântul superior, operationalizarea Registrului Matricol Unic etc.;

c) acordarea de facilitati fiscale firmelor pentru a recruta tineri absolventi sub 35 ani pe care doresc sa-i specializeze în domeniul de activitate al firmei prin cursuri de nivel de educatie tertiara;

d) elaborarea unui set de facilitati la rambursarea creditului de studii pentru absolventii care accepta, prin contract, sa-si desfasoare activitatea profesionala în domeniul în care s-au pregatit, pentru o perioada de minimum 5 ani, în mediul rural sau în zone defavorizate;

e) sporirea accesului la educatia tertiara, în conditiile asigurarii egalitatii de sanse prin operationalizarea Agentiei de Credite pentru Studenti si cresterea cu 20% pâna în 2013 a cifrelor de scolarizare pentru scolile post-liceale si studiile universitare de licenta.

Incluziunea sociala/reducerea saraciei: se vizeaza reducerea numarului de persoane aflate în risc de saracie si excluziune sociala cu 580.000 persoane pâna în anul 2020.

Masurile vizate în acest sens sunt structurate pe 4 directii de actiune:

a) Reforma sistemului de asistenta sociala prin:

- ✓ revizuirea si implementarea programului de acordare a ajutorului social astfel încât sa fie garantat un venit minim oricarui cetatean;
- ✓ sprijinirea focalizata a familiilor celor mai sarace (revizuirea programului de acordare a alocatiei familiale complementare si a alocatiei de sustinere pentru familia monoparentala prin instituirea unei singure alocatii pentru sustinerea familiei);
- ✓ dezvoltarea serviciilor sociale destinate cresterii calitatii vietii persoanelor ce apartin grupurilor vulnerabile

b) Ocuparea si incluziunea sociala active prin crearea cadrului adegvat in vederea facilitarii accesului si a participarii grupurilor vulnerabile pe piata muncii;

c) Dezvoltarea infrastructurii sociale prin: reducerea disparitatilor regionale si îmbunatatirea infrastructurii sociale (modernizarea infrastructurii sociale, investitii în infrastructura scolara si sanitara, precum si investitii în locuinte sociale).
d) Reforma sistemului national de sanatate prin îmbunatatirea accesului la servicii de sanatate a persoanelor vulnerabile (elaborarea si implementarea Strategiei de descentralizare în sistemul de sanatate, a Strategiei Nationale de Rationalizare a Spitalelor, a Planului National privind spitalele).

III. PREZENTARE GENERALA

Comuna Cosbuc este asezata in partea in partea de vest a judetului Bistrita-Nasaud, la o distanta de cca. 37 km fata de orasul Bistrita- resedinta judetului si de 12 km fata de Nasaud.

Se presupuna ca forma alungita a satului a dat numele acestuia (hordo-bute, lb. maghiara). Conform studiilor efectuate de Lucian Valea si publicate in cartea sa „Pe urmele lui Cosbuc" numele satului ar proveni de la cuvantul ozordau (paznic de padure); conform filologilor „mai tarziu administratia maghiara la confundat cu (hordo-bute).

Comparatia satului cu un hardau (bute) a fost stimulata si de forma lui alungita si de dealurile care, desi nu depasesc cateva sute de metri inaltime, dau iluzia ca depresiunea pe care o formeaza este foarte adanca". Cele mai vechi documente referitoare la localitatea Hordou se afla in cadrul fondului documentar incepand cu anul 1529 si se intalneste sun numele de Ordo.

Despre istoria scrisa pe aceste meleaguri se poate discuta mai bine incepand cu anul 1000 cand dupa plecarea slavilor, romanii de pe Valea Somesului au fost condusi de Gelu Voievod. Dupa infrangerea acestuia de catre oastea maghiara condusa de Tuhutum a inceput procesul de maghiarizare a populatiei romanesti. In anul 1925 denumirea satului a fost schimbata din Hordou in

Cosbuc (numele marelui poet „George Cosbuc” fiu al acestor meleaguri stramosesti).

Comuna are o suprafata de 4838.13 ha, o populatie de 1953 locuitori si un singur sat-Cosbuc cu 779 de gospodarii.

Legaturile cu teritoriul inconjurator se fac pe drumul national DN 17 C, care face legatura cu judetul Maramures in partea de nord si in partea de sud prin DN 17 cu Municipiul Bistrita – resedinta judetului.

Din punct de vedere geografic, teritoriul camunei este situat in partea nordica a Podisului Transilvaniei, in zona dealurilor inalte piemontane, caracterizate printr-o energie mare de relief. Conditiile cadrului natural, sunt putin favorabile, dezvoltarii retelei generale de asezari si cailor de comunicatii.

Din punct de vedere geomorfologic, teritoriul comunei apartine Piemontului Nasaud si muntelui Tibles. Din analiza hartii hipsometrice a teritoriului reiese o variatie a altitudinilor intre 350 m si 1100, incluse in culoarul ingust al Salautei.

Hidrografic – teroitoriul apartine bazinului Somesul Mare. Teritoriul este traversat de la nord la sud de valea Salautei, vale cu caracter montan, caracterizat printr-un debit bogat, dar variat in functie de regimul pluviometric.

Climatic – teritoriul se incadreaza intr-un climat boreal-umed, cu ierni aspre si veri racoroase.

Vegetatia – apartine padurilor de fag si molid. Comuna fiind amplasata in zona colinara a Vaii Somesului Mare, relieful fiind reprezentat de coline inalte de pana la 850m, care se preteaza foarte bine la cresterea animalelor, activitate care asigura cea mai mare parte a veniturilor populatiei locale in conditiile in care suprafata arabila este redusa. In ceea ce priveste suprafata ocupata 2822 ha sunt reprezentate de vegetatie forestiera si alte terenuri neproductive, 228,13 ha de terenuri cu ape, cai de comunicatii, si constructii, iar 1652 ha de terenuri agricole (227 ha terenuri arabile, 532 fanete naturale si 893 ha pasuni).

Solurile sunt brun galbui, podzolice gleizate, erodate, slab scheletice, aluviale.

Populatia

	<18 ani	*>18 ani - <65 ani*	*>65 ani*	*Total*
Nr. locutori	601	726	626	1953

	Salariati sectorul bugetar	*Salariati sectorul privat*
Nr. populatie activa	34	125

Activitate economica – In Comuna Cosbuc isi desfasoara activitatea un numar de 25 de societati comerciale (SRL-uri) si 13 asociatii familiale care isi desfasoara activitatea intr-un numar mare de domenii de activitate (constructii, artizanat, comert cu amanuntul, reparatii auto, prelucrare mase plastice) dar cu volum relativ redus, avand in vedere faptul ca toate la un loc asigura circa 84 de locuri de munca.

In aceste conditii principala ramura a economiei locale este reprezentata de agricultura unde isi desfasoara activitatea cea mai mare parte a populatiei active si care asigura mijloacele de existenta si veniturile acestei parti a populatiei. Datorita situarii intr-o zona montana cu coline inalte, cresterea animalelor este activitatea care asigura cea mai mare parte a veniturilor populatiei locale. Conform Registrului Agricol, in comuna Cosbuc sunt inregistrate 665 capete bovine, 400 capete porcine, 3710 de ovine, 400 capete caprine, 240 capete cabaline, 4800 de pasari si 100 de familii de albine.

Turism

- ***Casa Memoriala „George Cosbuc”*:** George Coşbuc s-a născut în Hordoul Năsăudului (azi, localitatea G.Coşbuc), aflat pe Valea Sălăuței. În mijlocul satului, se află Casa memorială George Coşbuc – este casa originală, construită în anul 1860, din piatră, de către preotul Sebastian Coşbuc, tatăl poetului. Casa este zugrăvită cu var alb, are geamurile cu obloane, acoperişul din şindrila neagră. În curte, în faţa casei, pe un soclu, se află bustul poetului. Prima încăpere (holul) – în jurul unei vetre, sunt expuse obiecte simple, specific gospodăriei ţărăneşti. În prima cameră, din partea stângă, sunt lucruri ce au aparţinut, în timpul vieţii, preotului Sebastian Coşbuc, mobilier, fotografii, cărţi bisericeşti, icoane, scoarţe. A doua cameră din Casa memorială George Coşbuc expune:

băncuța poetului, pupitrul şi scaunul pe care a stat şcolarul G.Coşbuc, o pendulă, pelerina, un leagăn de copil, trusa de voiaj, pălăria, care au aparţinut poetului, în copilărie, tinereţe şi la maturitate. în ultima încăpere, este expus un facsimil al coperţii ,,Musa Someşană", foaia societăţii literare ,,Virtus Romana Rediviva" (Virtutea romana reînviată) şi o serie de fotografiiTot aici, este expus şi un manual şcolar ,,Carte de cetire pentru Divizia a III-a rurală, anul al II-lea" şi partituri pentru ,,La oglindă" (cor bărbătesc de A.Istrate), ,,Rea de plată".

STRATEGIE DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI COSBUC

2014-2020

- ***Podul de lemn de pe raul Salauta:***

Podul de lemn a fost construit in secolul al XVIII-lea de catre ofiteri italieni. Acesta este conservat in stare naturala si este unicul din Europa.

Comuna Cosbuc beneficiaza de o amplasare favorabila dezvoltarii unor activitati complementare legate de industrie, silvicultura si turism, ridicand probleme de echipare tehnica a teritoriului si in special de imbunatatire a cailor de comunicatii. Dat fiind asezarea in teritoriu, functiunea economica dominanta a comunei Cosbuc, este agricultura- cu principalele ramuri: cresterea animalelor si cultura cartofului.

IV. STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILA

Iniţiativa unui document de planificare strategică la nivelul comunei a pornit din necesitatea abordării procesului de dezvoltare durabilă la nivel local într-un mod concertat, cuprinzând atât viaţa socio-economică, cultural-educaţională şi infrastructură, cu respectarea principiilor de transparenţă şi dezbaterile publică a politicilor locale.

Demersul autorităţilor publice locale nu este singular, astfel de procese existând la nivelul localităţii.

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei se vrea a se constitui într-un document care să dea coerenţă politicilor locale. Astfel, se încearcă o trecere în revistă a problemelor la nivel local şi propunerea de soluţii care să reducă acţiunea acestora asupra vieţii locale şi să o îmbunătăţească.

Demersul metodologic, în elaborarea documentului programatic, presupune analiza domeniilor identificate ca domenii majore de studiu (infrastructură, economie, mediu, educaţie şi cultură, guvernare locală, social) şi propunerea de politici publice şi proiecte cu identificarea surselor de finanţare necesare realizării acestora. De asemenea, se are în vedere participarea comunităţii locale în procesul de elaborare a documentului, pentru ca, în final, Strategia de Dezvoltare Durabilă a ComuneiCosbuc să fie însuşită ca document de guvernare locală.

Analiza SWOT

Aplicată in planificare, analiza SWOT are drept scop identificarea punctelor tari, a punctelor slabe, dar şi a oportunităţilor, respectiv a ameninţărilor determinate de mediul extern. În elaborarea analizelor s-a păstrat atitudinea participativă a actorilor locali, a căror contribuţie determină realismul datelor cuprinse şi, mai mult decât atât,elocvenţa oportunităţilor

	Pozitiv	**Negativ**
Intern	*Puncte tari*	*Puncte slabe*
	• Resurse locale sau capacitate care ar putea fi activate in vederea atingerii obiectivelor locale	• Neajunsuri înregistrate la nivel local, care împedimează atingerea obiectivelor
Extern	*Oportunitati*	*Amenintari*
	• Situaţii favorabile identificate in afara localitatii care, prin transformare, aduce un plus de valoare si contribuie la atingerea obiectivelor de dezvoltare	• Situaţii nefavorabile din mediul extern care îngreunează transformarea oportunităţilor in rezultate

Analiza SWOT se va axa pe următoarele paliere ale domeniilor care dau indicii dezvoltării locale:

a. Analiza SWOT - social;
b. Analiza SWOT - economia locală;
c. Analiza SWOT - mediu;

d. Analiza SWOT - educaţie şi cultură;
e. Analiza SWOT - infrastructură;
f. Analiza SWOT - guvernare locală

Analiza SWOT - social

	Pozitiv	**Negativ**
Intern	*Puncte tari*	*Puncte slabe*
	• Procent ridicat al populației active în raport cu populația totală a comunei; • Forță de muncă locală capabilă să lucreze în agricultură; • Costul redus al forței de muncă locale; • Ponderea populației, din populația totală, care este ocupată în agricultură; • Imobile suficiente pentru desfăşurarea serviciilor publice locale; • Existenţa la nivelul comunei a unui teren agricol considerabil - 1652 ha	• Dezinteres în menţinerea şi practicarea obiceiurilor şi tradiţiilor locale, ca si cea a activităţilor meşteşugăreşti; • Dezinteres manifestat pentru organizarea în asociaţii; • Folosirea metodelor rudimentare de • cultivare a terenului; • Creşterea suprafeţelor agricole lăsate • neexploatate • Inexistenţa reţelelor de colectare a • produselor agricole; • Exploatații agricole fărâmi • țate în care se practică mai mult agricultură de subzistență.

	Oportunitati	*Amenintari*
Extern	• Legea exploataţiilor agricole care favorizează dezvoltarea asociaţiilor agricole în detrimentul exploatării intensive a pământului; • Existenţa fondurilor europene care pot fi atrase de către agenţii economici înregistraţi la nivelul comunei , sau care pot determina atragerea nvestitorilor în zonă; • Concesionarea de teren investitorilor care să dezvolte investiții.	• Costuri ridicate pentru retehnologizare în agricultura; • Lipsa pieţei de desfacere pentru produsele agricole; • Scumpirea combustibilului folosit în agricultură

Analiza SWOT – Economie locala

	Pozitiv	Negativ
Intern	*Puncte tari*	*Puncte slabe*
	• Accesibilitate facila în zona: DN 17 – legatura cu municipiul Bistrita-Nasaud • Ponderea mare a suprafeţei agricole • Păşunile şi fâneţele favorizează creşterea animalelor • Existenţa de societăţi comerciale care sunt înregistrate şi îşi desfăşoară activitatea pe raza comunei •	• Rata şomajului mare raportată la media înregistrată la nivelul judeţului Iași; • Sporul natural este negativ; • Procent scăzut al populației active ocupate în raport cu populația activă; • Calificare insuficientă a forţei de muncă activă din comună precum și venituri scăzute; • Migraţia către acesta zona este inexistentă • Persoanele care practică agricultura de subzistenţă nu sunt înregistrate în sistemele de asigurări sociale şi de sănătate; • Infrastructură slabă privind serviciile sociale; • Inexistenţă in cadrul Localității Răducănenia Comitetului Comunitar Consultativ; • Cămine culturale nemodernizate

	Oportunitati	*Amenintari*
Extern	• Creșterea sporului natural la nivelul comunei prin susținerea familiilor tinere și stoparea fenomenului migrației; • Constituirea unei reţele de promotori locali activi. • Amenajarea unui parc pentru recreere; • Posibilitatea desfăşurării de către ONG-uri de activităţi şi programe pentru comunitatea locală.	• Îmbătrânirea populaţiei; • Multiplicarea impactului social sporului natural; • Migrarea forţei de muncă calificată în străinătate;

Analiza SWOT – Mediu

	Pozitiv	Negativ
Intern	*Puncte tari*	*Puncte slabe*
	• Întreprinderea de acţiuni din partea autorităţilor publice locale în vederea aplicării normelor legislative privind protecţia mediului • Pe aria comunei, şi în împrejurimile acesteia, nu există nici o întreprindere „mare poluatoare”	• Inexistenţa unei gropi de depozitare a deşeurilor • Nu a fost efectuată la nivelul comunei nicio campanie de informare cu privire la protecţia mediului şi a naturii • Risc de degradarea factorilor de mediu prin nerespectarea legislaţiei şi normelor naţionale în vigoare •
Extern	*Oportunitati*	*Amenintari*
	• Accesarea programelor finanţate de Uniunea Europeană şi de Guvernul României destinate proiectelor de protecţia mediului în mediul rural • Accesarea programelor finanţate de Uniunea Europeană şi de Guvernul României în vederea dezvoltării de proiecte de dezvoltare rurală cu impact direct asupra mediului	• Lipsa de informare şi conştientizare a populaţiei locale cu privire la problemele de mediu • Depozitarea deşeurilor menajere în arii care nu sunt amenajate pentru astfel de activităţi, conform normelor în vigoare

Analiza SWOT – Educatie si cultura

	Pozitiv	Negativ
Intern	*Puncte tari*	*Puncte slabe*
	• Existenţa unui număr suficient de cadre didactice specializate • Colaborarea foarte bună între conducerea şcolilor şi administraţia locală • Prezenţa centrelor de învăţământ preşcolar • Existenta unei biblioteci	• Insuficienta finanțare a proiectelor de dezvoltare a infrastructurii de învățământ
Extern	*Oportunitati*	*Amenintari*
	• Crearea de parteneriate cu instituţii de învăţământ din UE în vederea schimbului de experienţă • Accesarea de fonduri structurale pentru dotarea şcolilor şi pentru modernizarea căminului cultural	• Nivelul scăzut de salarizare din învăţământ • Interesul scăzut al cadrelor didactice specializate pentru a profesa în mediul rural

Analiza SWOT – Infrastructura

	Pozitiv	Negativ
Intern	*Puncte tari*	*Puncte slabe*
	• Traversarea comunei de DN 17 • Există reţea de iluminat public • Drumuri comunale asfaltate	• Drumurile sătești necesită investiții pentru modernizare și întreținere
Extern	*Oportunitati*	*Amenintari*
	• Posibilitatea accesării de fonduri pentru dezvoltare rurală şi celelalte programe operaţionale	• Instabilitate legislativă • Nerespectarea termenelor de către firmele de construcţii; • Lipsa posibilităţilor de cofinanţare a proiectelor

Analiza SWOT – Guvernare locala

	Pozitiv	Negativ
Intern	*Puncte tari*	*Puncte slabe*
	• Autorităţile publice locale îşi desfăşoară activitatea după principiile transparenţei procesului decizional • Se utilizează mijloace de informare diverse (ex. afişaj permanent) cu privire la politicile locale • Populaţia are acces la principalele mijloace de comunicare: telefon, fax, internet • Primăria deţine o pagină de internet proprie a instituţiei	• Experienţă scăzută în gestionarea proiectelor cu finanţare externă sau naţională

	Oportunitati	*Amenintari*
Extern	• Accesarea programelor finanţate de Uniunea Europeană şi de Guvernul României destinate proiectelor de creşterea capacităţii serviciilor administraţiei publice locale • Participarea activă la elaborarea politicilor publice şi strategiilor la nivel judeţean şi promovarea priorităţilor locale în contextul politicilor judeţene	• Schimbări politice dese în conducerea autorităţilor publice locale, care să conducă la incoerenţe în aplicarea politicilor publice şi întârzieri în implementarea acestora

Directii prioritare de dezvoltare

Programele europene pentru perioada 2014-2020 (Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) și Programul sub-tematic pomicol, Programul Operațional Regional, Programul Operațional de Mediu, Programul pentru Dezvoltarea Capitalului Uman) reprezintă oportunităti reale pentru a aborda punctele slabe, pe baza consolidării punctelor tari ale sectorului şi pe baza progresului realizat de comuna Șotânga în perioada 2007-2013.

Se poate sublinia că, în Comuna Cosbuc au fost înregistrate îmbunătăţiri semnificative în perioada 2007-2013, în special cu privire la modernizarea infrastructurii de bază, a serciviilor de bază oferite populației, modernizarea infrastructurii educaționale si o mai bună integrare şi implicare a populației locale în proiecte de parteneriat de tip Leader. La acestea se pot adăuga și alte activități și proiecte realizate de comunitatea locală pentru creșterea atractivitatății comunei și dezvoltarea de activități economice în zonă.

Strategia de Dezvoltare Locală a Comunei Cosbuc pentru perioada 2014-2020 va aborda în mod strategic următoarele ***4 priorităţi strategice:***

1. Revitalizare economică și sprijin pentru sectorul economic

2. Management de mediu sustenabil

3. Dezvoltare locală și infrastructură,

4. Modernizarea administraţiei publice locale.

Cele 4 priorități strategice de dezvoltare sunt stabilite în conformitate cu Acordul de Parteneriat al Romaniei, cu Comisia Europeană și documentele de programare pentru perioada 2014-2020. De asemenea, cele 4 priorităţi strategice sunt corelate cu obiectivele strategice definite la nivel naţional, cu Politica Agricolă Comună (prin PNDR 2014-2020) şi cu Strategia Europa 2020.

Nevoile specifice, identificate prin analiza SWOT şi prin procesul de consultare al actorilor locali, vor fi abordate prin acţiuni, măsuri și propuneri de proiecte grupate pe fiecare din cele 4 priorități strategice. Selectarea acțiunilor și măsurilor va urmări ca sprijinul sa fie direcționat către acele acțiuni/măsuri pentru care se estimează că vor avea cel mai mare impact asupra îndeplinirii priorităților.

Proiecte efectuate:

1. **Asfaltare strazi in comuna Cosbuc:**
   - **Finantat prin PNDR / M.322**
   - **Stadiu: *Finalizat***

2. **Alimentare cu apa**
   - **Finantat prin PNDR / M.322**
   - **Stadiu: *Finalizat***

3. **Sistem de colectare si canalizare ape uzate menajere**
   - **Finantat prin PNDR / M.322**
   - **Stadiu: *Finalizat***

4. **Modernizare strazi locale**
   - **Finantat prin PNDR / M.322**
   - **Stadiu: *Finalizat***

5. **Modernizare camin cultural**
   - **Finantat prin PNDR / M.322**
   - **Stadiu: *Finalizat***

6. **Infiintare camin de copii**
   - **Finantat prin PNDR / M.322**
   - **Stadiu: *Finalizat***

7. **Amenajare miniteren de sport**
    - **Finantat prin GAL Tara Nasaudului / axa Leader**
    - **Stadiu: *Finalizat***

Proiecte de interes

1. **Continuarea procesului de asfaltare a strazilor comunei Cosbuc**

2. **Amenajarea dispensarului comunei Cosbuc conform standardelor europene**

3. **Reabilitarea podului de lemn din comuna Cosbuc**

Concluzie

In concluzie, in acest context se poate mentiona ca strategia de dezvoltare locala elaborata pentru comuna Cosbuc, judetul Bistrita-Nasaud este *realizabila* conditiile precizate si prezinta un grad ridicat de adaptabilitate in ceea ce priveste cerintele si necesitatile aparute, astfel incat aceasta sa fie realista si aplicabila.

Galerie foto

Casa memoriala *„George Cosbuc”*

Podul de lemn